

A világhírű kerékpár.
Főképvisező Magyarországra részére: 7660
Fodor Károly és Társa, Budapest, V., Erzsébet-tér 17.
Pope Mfg. Co., gyárosok, Hartford, Conn.

„A világ legjobb sámfája“
FÖLDVÁRY IMRE
férfi divat és fehérnemű raktárában. **párja**
Budapest, IV., Koronaherzeg-utca 11. sz. és VIII., Kerepesi-út 9. 7578
Férfi ingek, Jäger-árak, vadász és sport-cizkák dús választékban kaphatók.
Kortyák és Nyakkendők.

A „Very Well“
kerékpáryárak csak elsőosztályú kerékpárokat gyártanak a legjobb anyagból. Eladás tényleges jótállás mellett. Raktár Budapeston Blau Józsefnél Teréz-kört 23. — E oszban Baumann L.-nél VI./2. Millergasse 67. Képes szjegyek ingyen és bérmentve.

LUSER L.-féle turista tapasz.
Bíztalan és gyorsan ható szer, tyúkszem szemölcs és talp, valamint a sarok bőrkeményedései, továbbá mindenféle bőrelszárusodás, ellen. A hatásért jótállás vállalatik.
Központi szétküldési raktár: **SCHWENK L.** gyógyszerész **MEIDLING — BÉCS.**
Csak akkor valódi, ha minden használati utasítás és minden tapasz a mellettes végjegyzék és aláírásal el van látva, azért is erre ügyelni kell. 7670
Gyógyszertárakban vásárolandó.
Főraktár: Budapest, Király-utca 12. szám **TÖRÖK JÓZSEF** gyógyszerésztárában.

Fekete selymekelmék
legszolidabb festésűek, a kallemes viselés- és tartósságért járulékos levéllel. Magánok részére közvetlenül megrendelési formán igényt gyári árak mellett vámmentesen házhoz szállítva. Ez meg ezer előmerő irat. Minták, fehérek és színes selyemből is, bérmentve küldetnek.
GRIEDER ADOLF ÉS TSA
királyi szállítók
selymekgyártó szövetség Zürich. 7575

Üdvös tanács.
Köhögésnél, rekedtségűnél, a torok és légzési szervek működési zavarainál **Egger biztos hatású MELLPASZTILLAI** tabletták. (1 doboz 50 kr. és 1 frt. Próbadozoz 25 kr.) A gyomor rendetlen működésénél radikális hatásúak bizonyultak. 7520
Egger Szóda-Pasztillái.
(1 doboz 30 kr.) Mindkét szer kapható minden gyógyszer-tárban. — Fő- és szétküldési raktár Magyarországon: „Nádor“-gyógyszertár Budapest, Váci-kört 17. sz.

TRENCSÉN-TEPLIC
kénesfürdő
Felsőmagyarországon. A Kárpátok gyöngye.
30 pernyire Tepla-Trencsén-Teplíc vasuti állomástól. A legerősebb kénesfürdő Magyarországon és Ausztriában 23-31° R. természetes melegforrásokkal 49185
köszvény, reuma, benuulás, neuralgia, leishárta, ellen. Kényelemmel és fényesen berendezett közös és külön fürdők. Újonnan épült fűrdőház, hidegvíz és masszázura, villamos kezelés, gyógyító tornász, savó- és helyi kurát. A tudomány és kényelem minden követelményének megfelelő olesó lakások, ezek közt Teplíc-szálló, Garni, Forránd-Var, Kastély, Sina- és a Háromszív-ház, a melyek a kiszolgálásért nem számítanak külön, ajánlunk. Hangverseny, színház és egyéb mulatságok. Jó hegyi vízvezetékű fürdő-szállók és hálók minden vonattal. 6000 fűrdővendég látogatja. Májusban és szeptemberben naponta 3 frtért szoba, fürdő és teljes ellátás. A szezon május 1-én kezdődik. Képes prospektust ingyen küld a gróf fűrdőigazgató.

17. SZÁM. 1898. BUDAPEST, ÁPRILIS 24. 45. ÉVFOLYAM.

Előfizetési feltételek: VASÁRNAPI UJSÁG és egész évre 12 frt POLITIKAI UJDONSÁGOK együtt félévre — 6 * Csupán a VASÁRNAPI UJSÁG egész évre 8 frt félévre — 4 * Csupán a POLITIKAI UJDONSÁGOK egész évre 5 — félévre — 2.50 Külföldi előfizetésekre a postaiag meghatározott viteldi is csatolandó.

GIZELLA FÖHERCEGASSZONY EZÜST-LAKODALMA.

FÉNYES CSALÁDI ünnepet ült közösen a Habsburg és Wittelsbach uralkodó-ház e hó 20-án Münchenben, Bajorország fővárosában. Huszonötödik évfordulója volt e napon annak a boldog házasságnak, melyet *Lipót* bajor királyi herceg királyunk másodszületett leányával, *Gizella* főhercegnővel kötött 1872 április 20-án Bécsben, az Ágoston-rendiek templomában. Az ünnepség örömet és diszt rendkívül emelte, hogy ott *L. Ferencz József* király is személyesen megjelent. A többi vendégek közt ott voltak: *Gizella* főhercegnő asszony, a vére, *Mária Valéria* főhercegnő, férjével, *Ferencz*

Salvator főherceggel együtt, *Luitpold* regens herceg, *Lipót* herceg atyja, s az ezüst-lakodalmat tartó hercegi pár négy gyermeke, u. m. legidősebb leányuk, *Erzsébet*, és férje, b. *Seefried auf Bultenheim Ottó*, osztrák-magyar főhadnagy; második leányuk, *Augusta*, és férje *József Ágost* főherceg, továbbá két fiuk: a 18 éves *György* és a 15 éves *Konrad* herceg. *Erzsébet* királyné üdülő helyéről, Kissingenből küldött üdvözlöt az ünnepelőnek. Az ezüst-lakodalom fő szereplői nem tartoznak a sokat emlegetett fejedelmi személyek közé; de azért jól tudja róluk az egész világ, hogy a legszebb és legpéldásabb családi élet élnek. *Gizella* főhercegnő asszony, ki 1856 július

12-én született, alig volt 16 éves, mikor második unokabátyjával, mostani férjével megismerkedett; csakhamar bensőbb vonzalom ébredt bennük egymás iránt. Eljegyzésük Magyarországon történt, hol *Gizella* és *Rudolf* gyermekkorában huzamosabb időket töltött az udvar, részint a budai várpalotában, részint Gödöllőn. Itt tanultak meg a királyi gyermekek is magyarul, még pedig olyan jól, hogy *Gizella* főhercegnő ma is folyékonyan beszél nyelvünket. Nevelése annyira házias volt, hogy az udvari társaságban csak férjhezmenetele előtt egy évvel mutatták be. S ő maga sem vágyott semmi tündöklő szereplésre. Gyermekkorá óta nagyon szerette a zenét, a festést és az irodalmat; ha ezekkel foglalkozhatott, rá sem gondolt az udvari pompá-

Előcs. és kir. osztrák-magyar kizárólag szab.
HOMLOKZAT-FESTÉK-GYÁR
Kronsteiner Károly Bécs, III., Hauptstrasse 120. (saját házában).
Az arany éremmel kitüntetve.

Főhercegi és hercegi uradalmak, es. és kir. katonai intézőségek, vasutak, ipari-bánya, és gyári társulatok, építési vállalatok, éj tomenterek, ugyszintén gyári és ingatlan tulajdonosok szállítói. E homlokzat-fest. kek, melyek meszben feloldhatók, száraz állapotban poralakban és 40 különböző mintában kilöknint 16 ktlól felfelé szállítanak, és a mi a festék szűrítettségét illeti, azonos az olajfestékekkel. — *Mintakártya, ugyszintén használati utasítás kívánatra ingyen és bérmentve küldeték.* 7645

Millenniumi nagy éremmel kitüntetve.
DEHMAL KÁROLY
Zongora-gyáros és kölcsonzó intézet.
BUDAPEST, 7461
IV., Károly-kört 20. sz.
Zongorák, pianinok és rövid zongorák dús választékban, használt zongorák eladása.
Javitások és hangolások olcsón eszközöltetnek.

Cacao van Houten
E gyártmány kitünősége magyarazza meg annak rendkívüli kelendőségét. 7673

Érdekes tudnivaló
Hölgyek részére,
a **Sihulsky arzenikus és mosdóvíze** az arzenbör kóros elváltozásánál, különösen szepió, májolt, pürsének ellen a leghatásosabb szer. Az eredeti vóny a gyógyszerár egyedüli tulajdona. Ára 70 kr. 7520
Sihulsky balszamos növény-szappan eltávolítja a bőrre rakódó kórokozó anyagokat, melyek betegség folytán vagy a levegő porával a bőr légző mirigyait a rendszeres működésben gátolják. Ára 30 kr. — Kapható: **Szeloczky Géza** gyógyszerésznél **Kassán.**

Tessék kísérletet tenni és meg fog győődni, hogy patkányok és posztergek kirtására minden körülmények közt legbiztosabb a **László József gyógyszerész** által feltalált **patkány pusztító-szer.** Bámulatos hatását és biztos sikerét ezernyi ezer előmerő nyilatkozat bizonyítja. **Ara 1 doboznak 1 frt, 6 doboznak 5 frt, használati utasítással. — Kapható: LÁSZLÓ JÓZSEF** gyógyszerésznél **Maros-Ujvár (Erdély), 7468** Budapesti főraktár: **Egger-féle gyógyszerár a „Nádorhoz,” Váci-kört 17.**

A legszebb
élő virágokat, esküvői és egyéb esokrokat, alkalmi koszorukat, dísznövényeket és virágokat legújtanonyosabban szállít
REINISCH TESTVÉREK
kereskedelmi kertészete, VII. kerület, *Gizella*-út 33. szám.
VIRÁGCSARNOKA
Deák-tér, a földalatti villamos vasuti kioszkjában.
Vidéki megrendelések postafordultával a legkondosabban eszközöltetnek. 7527

PARFÜMERIE LOHSE
Edelveilchen
a legpompásabb ibolyaillat, hasonló a frissen leszakasztott ibolyához: illatszser — szappan — arczpor — pipere-víz — brillantine — illatpárnák.
Gustav Lohse, BERLIN W. 45/46 Jägerstrasse 45/46 kir. udvari szállító.
Kapható valamennyi illatszerezet, diszsmári, gyógyszerészet- és gyógyszerárban, valamint minden fodrászüzletben Ausztriában Magyarországon.

BEM és PETŐFI
Nagy körkép a szabadságharczából
Festette: Vágó, Styka, Spányi. 7620
Látható reggel 9 órától. Este villamos fénynél.
Aréna-út 70. Városliget. — Belépődíj 50 kr.

MATTONI-FÉLE
GISSHÜBLER
legszilárdabb égyvényes
SAVANYUKUT

Dr Leras
VAS PHOSPHÁT
Ezen vaskészítmény tartalmazza a vér és csontok legfontosabb elemeit. Kitűnő gyógyszer vérszegénység, sápkór, gyomor-fájdalmak, vérvesztés esetében szabályozza a hőszámot, könnyű emészteti és kiválóképen hölgyeknek, valdeben lévő fiatal leányoknak, valamint gyenge gyermekeknek legmelegebben ajánlható. Egy üveg ára 1 frt 50 kr. Magyarországi főraktár Budapest, **Török József** gyógyszerár király-utca 12. sz.

GIZELLA FÖHERCEGNŐ.

LIPÓT BAJOR HERCEG.

1895. évi fényképek után.

Ellinger Ede fényképe.
GIZELLA FŐHERCEGNŐ LEÁNYKORI ARCKÉPE.

zásra. Ritka jó szívének melegét már kis korában hálással érezték a szűkölködők és elhagyottak, kiket úgy sajátjából, mint társulati úton igen sok adományban részesített mindig. Magyarországon is sok emberbaráti egyesületet és intézetet támogatott Gizella főhercegnő egy vagy más módon.

Egyik legszebb tulajdona lelkének a benső családi érzés. Nagyon szerette szülőit, kik viszont a legnagyobb gyöngédséggel ölelték őt szívökre. A király ma is minden évben ellátogat szeretett leányához, kinek háznál igazi ember, igazi apa és nagypapa lehet, menekülve az államfői gondoktól és terhekől. Rendkívül szerette Gizella főhercegnő Rudolf főherceget, egyetlen fiú testvérét, ki korra nézve is oly közel volt hozzá, hogy együtt nevelkedhettek s tanulhattak. Rudolf is igen szerette Gizellát.

A főhercegszonsy, mint egykor édes anyja is, kedvelte a lovaglást, s a gödöllői és főtí vadászaton sokszor megbámulták ebbeli ügyességét. Most azonban már, főleg mióta nagyanyává lett, nem igen lovagol többé.

Élete s ideje legnagyobb részét saját háza tája foglalja el. Férje és gyermekei kötik le minden gondját. Háztartásában kerül minden fényelést. Nem ragyogni akar, hanem övéivel együtt boldog lenni.

S ebben teljesen osztozik vele férje, Lipót herceg, ki 1848-ban született s így ma éppen 50 éves. Lipót herceget igen szigorúan nevelte s az egyszerűséghez szoktatta egykori édes anyja, ki Habsburg-házbeli leány volt, és édes atyja, Luitpold, ki Lajos király szerencsétlen halála óta regenszerege Bajorországnak, melynek törvény szerinti királya, I. Ottó, szellemileg képtelen az uralkodásra.

Lipót herceg telve van ugyan polgári hajlamokkal, de állásánál fogva katona. A bajor hadseregben viselt őrnagy rangját a harcmezőn vinta ki a német-francia háborúban, mikor mint hadnagy az Ardenay melletti ütközetben Grammich őrnagy súlyos megsebesülése miatt átvette az az által vezényelt üteg parancsnokságát, s bár a karját neki is megsebezte egy puskagolyó, hősiessen megállta helyét a csata végéig. A legsűrűbb golyózáporban oda fordult

tisztársaihoz s így szólott: «A míg fűtülni halljuk a golyókat, addig nem ártanak». Ez után, bár még felkötött karra, részt vett a Beaugency melletti négy napos ütközetben, s már mint őrnagy tért haza Münchenbe. Lipót herceg tagja az osztrák-magyar hadseregnek is, mint a 7. tüzérezred tulajdonosa; ezenkívül fényes állásai vannak a németországi hadseregnél is, hol a porosz westfalai 7. dragoz-oszad parancsnoka, a német birodalmi lovasság főfelügyelője, a német birodalmi hadsereg negyedik hadosztályának fő felügyelője, a 7. bajor királyi gyalogezred, a Károly bajor herceg nevét viselő első nehéz lovasezred és a 3. tábori tüzérezred tulajdonosa. Kitérítései közül is megemlíthjük, hogy az aranygyapjas rend lovagja és a Szent György-rend nagy priorja.

Lipót herceg nemesak szűkebb hazájában és Németországban, hanem nálunk is népszerű ember mindazon körök előtt, a melyekkel érintkezni koronként alkalma nyílik. Királyunk különösen kegyeli s igen kedvesen fogadja látogatásait úgy Bécsben, mint Budapesten és Gödöllőn, hol a herceg legtöbbször nyire neje társaságában szokott megjelenni.

SZERVUSZ, PALI BÁCSI!

Mikszáth Kálmán elbeszélése.

«A demokraták» ezim alatt most jelent meg Mikszáth Kálmánnak egy újabb kötete, melyben mesterileg festi: milyenek is hát a mi magyar demokratáink?

A «Szervusz, Pali bácsi!» ezimű elbeszélésben leveleli Molnár Pál mutatja ezt meg, a köznemesi származású, feltűnő szépségű ifjú ember, a ki a 48 előtti időkben egyik megkevelet volt a pozsonyi diétán s híres volt arról, hogy rettentő nagy demokrata.

Ez a nagy demokrataság azonban nem akadályozta abban, hogy Biri grófnőbe bele ne szeressen, a mit ez szintén viszonzott. Azonban arra még csak gondolni is merészség lett volna, hogy valaha egymáséi lehessenek, hiszen a grófi papa egyike volt az ország legdölyfőbb magánasainak, ki különben ez időben szintén részt vett a diétán.

Történt azonban valami, a mi mégis nagyot fordított a dolgon. Nevezetesen oda vetődött Pozsonyba, az akkor nagy hírű Viganoux Mari francia táncosnő, a ki kurta szoknyájában (a mit ő róla neveznek Viganónak) rendkívüli kecsességgel tudta a magántáncokat lejteni s nem csak tapsokat aratott, hanem sohajt is fakasztott a férfi szívekben eleget.

Ezen sohajtók közé tartozott pedig a Biri papája is, a ki utóljára már egy perczig is alig tudott a bájos táncosnőtől távol lenni. Hanem hát otthon volt még Biri, s ez nagy akadály volt a szerelmes papának. Hej ha Biri is férjhez menne hamarjában, mint többi három nővére, mily másképp lenne akkor minden!

Efélé gondolatok gyötörhették a vén szerelme, midőn egyszer az országház pipájában

ilyen szavakra fakadt: — Ha az ördög eljönne Biriért, annak is odaadnám.

Az ördög pedig engedelmeskedik a nagy uraknak, valahogy odalökte maga helyett Molnár Pált, hogy az is hallja. Hirtelen a gróf elé állt bátor arccal: — Itt vagyok én, méltóságos uram. Adja nekem a grófkisasszonyt, meg fogom becsülni és szívesen jön is hozzám.

A gróf dühbe jött, elsápadt és a hangja sűrű lett: — Én az ördögöt hittam, amice, de maga csak egy Molnár. Miféle impertinencia az? Megbolondult kend?

A «kend» pedig nagy sértés volt azon időkben egy gróftól, még ha demokratának mondta is. Mert a demokrata is ilyen volt azon időkben. Molnár Pál elvörösödött és mint a megvadult bika rohant a grófra. Jó szerencse, hogy elfogták erőszakkal a követársai, Pulszky Ferenc és az esztergommegyei Kruplanitz megakadályozták a tettelegességet, de a dulleumnak meg kellett lenni. Meg is történt másnap hajnalban a pozsonyi városerdőben.

Előző este azonban Viganoux Marinál volt a gróf. Kettesben vacsoráltak, punchot ittak; a Mari igen szép volt, igen pajkos, senki a világon nem tudott olyan kedvesen veszekedni, mint ő, ha a kis ökleit a csipőjére rakta, a gróf majd kiugrott ilyenkor a bőréből a nagy gyönyörűségtől.

— Bizony, nagy bolond vagy, öreg kecském (a grófnak olyan szakállá, olyan arca és olyan neve volt, mint a kecskéé), minek bántod azt a fiatal embert, a ki nekünk jót akar. Ha elveszi a Biri konteszt, milyen pompásan élhetnének.

— Lehetetlen odaadni, Mari. Megmozdulnának az őseim csontjai.

— Mit törődöl te azokkal a csunya csontokkal, öreg kecském, hadd mozogjanak, te csak velem törődj és légy rajta, hogy elmelessünk, elvonulhassunk valahova. Szabadulj meg a leányódtól.

— Nem lehet, nem adhatom egy Molnárnak. — De mikor szeretik egymást. — Mégse lehet. — De mikor olyan szép fiú.

A gróf felugrott a divánról s incselkedve kérdezte:

— Talán tetszik magának?

Mari elpirult egész a füléig (akkor tudott elpirulni, a mikor akarta) s zavartan dadogta:

— Nem, oh nem. Esküszöm, nem.

Lesütötte a szép kék szemét és elfordult, mintha egy nagy titok lett volna kitalálva.

A vén főnemes meghökken.

— Meg ne csalj, Mari. Te valami roszban töröd a fejedet.

Erre aztán sirva fakadt Mari és sok himezés-hámozás után bevallotta, hogy csakugyan tetszik neki a Molnár Pali, de hogy ő hű akar maradni a grófhhoz és azért rimáncodik neki, hogy menjenek innen, ahajják itt Pozsony, a milyen gyorsan csak lehet.

A grófra nagyon hatott a dolog, s másnap, midőn a párbaj után a gróf kapott egy kis sérülést a bal vállán, Molnár pedig a homlokán) kezét fogtak, a gróf ezt mondá Molnárnak:

— Látom, fiú, mind a kettőnknek a véréd. Biz' isten, semmivel se kébbe az enyém. Vedd el hát a leányomat, ha akarsz.

Igy lón, hogy a pozsonyi diétán az egyetlen demokrata beházasodott a legnagyobb, legdögösebb főnemesi családok egyikébe.

Molnárék jó házasságot éltek, egyáltalában lehetetlenség lett volna róluk történetet írni, ha az öreg gróf meg nem hal.

Az öreg gróf azonban meghalt. Nem ugyan mindjárt, hanem vagy tíz év múlva.

A halála után nagy osztozkodás következett.

A felvidéken két uradalma volt, erdősegei, gyárjai, az alföldön egy nagy búzaöntő birtok, gazdag halastavak, Erdélyben egy regényes vadászterület.

Lányai, vejei egy napon összegyűltek az alföldi kastélyban, meghallgatni a végrendeletet és felosztani a vagyon. Mindegyik magával hozta az ügyvédjét is.

Molnár Pál soha se látta még előkelő sógorait, a lakodalmára annak idején egy sem jött el: most álltak először szemtől-szembe.

Biri grófnő mutogatta be neki a férjét.

— Ah, maga az, — mondá Z. gróf nyaffogó hangon és föltette monokliját. — Ah, ah, ah! F. báró (a Franciska grófnő férje), leereszkedően nyujtotta oda a balkeze két ujját.

— Szaperlott, az új sógor. Szaperlott. (Az újjával pattant, aztán megfordult.) No, mindegy.

A harmadik sógor, egy rőthaju fonnyadt alak, gróf Livánszky, hanyat feküdt a pamplagon és a göndörzőrű fehér mopsz kutyájával játszott. A kutya ugrált a hasán, a sógor pedig esiklandozta a kutya hasát. A bemutatásra meg se mozdult, csak a szeméit hunyta be és a fogain keresztül hápogta: — «Avnyav tyavav tyav.» Arról volt nevezetes, hogy a feleségén, Fanny grófnőn kívül senki sem értette, a mit mond. Csak a grimaszai és kézmozdulatai után lehetett a környezetének kitalálni. A nagy nyeglesége miatt semmi emberi nyelvet nem beszélt. Különbön főispán volt egyik felvidéki megyében s állása betöltésében nem mutatkozott semmi kívánni való.

Molnár Pálnak fejébe tódult a vére ezekre a bemutatásokra, a kiszámított szemtelen dölyfösségre, melyet a sógoroktól tapasztalt, de csak türtöztette magát, véresre harapta az ajkait; a Boriska szelid, kérlelő nézése fogta a lázongó érzéseit.

A báró sógor, egy megrögzött fecsegő, legálább szóba állt vele, de minden szavával csípte, marta.

— Hát osztozkodunk... Lesz szépen. Hm. Mi? Sok pénze fogja lenni, Herr von izé — Kovács...

— Molnár a nevem.

— No mindegy. Alzo Molnár... Mit fogja csinálni barátocskám azzal a sok pénzzel? Hm. Mit?

Molnár Pál felpattant indulatosan.

— Én nem vagyok az ön barátja, hallja-e?

— Quel diable? No és miért nem?

— Mert én nem szoktam majmokkal barátokozni.

Boriska grófnő látta, hogy veszedelem készül. Odaszókött az urához: «Pali lelkem, ne ijessz meg, ne tüzeskedj!»

— Nem türom ezeket. Eredj innen.

Melle zihált, a halántékai lüktettek, minden izében reszketett. El akarta magától lökni az aszsonyt, de az a nyakába fonódott és azt sugta neki elpirulva:

— Majd meglátod, megharagszik a kis jövevény. Tedd meg a kis jövevény kedvéért, nyeld el, a mit mondanak. Tudod, az orvos mit mondott, hogy nem jó lesz a kis jövevénynek, ha én megjödek.

Erre lecsillapodék Molnár Pál. Nagy úr volt az a kis jövevény, még itt se volt és már ő parancsol. Molnár Pál még mosolygott is, az igaz, hogy keserűen. A báró sógor pedig kacagott, úgy, hogy polkát járt a teremben a nagy kacagásban. Dölgöngélt jobbra-balra, mint egy részeg szunyog.

De Molnár most már föl volt panczélózva a kitérés ellen; a meggyülemlett harag, a mit a felesége belefojtott, egy hirtelen elhatározást értelt meg benne, fogta a kalapját, távozott a teremből.

Künn még jóformán le se szerszámozta a lovakat a kocsis, midőn egyszerre felhangzott a gazda szava:

— Fogj be, Marci!

— Még nem is ettek a lovak, tekintetes uram.

— Csak te mégis fogj be!

A terraszszon ott pipáztattak az ügyvédek nagy csifrakupakos tájékpipákból és disputáltak.

Leveleli Molnár magához intette a saját ügyvédjét, Maly Pétert, a ki iskolatársa volt Losoncziól.

— Hát rendben van-e a meghatalmazásod? — kérde az ügyvédtől. — Mert én elmegeyek.

— Most? Hová? — csodálkozék az ügyvéd. — Nem várod be az osztozkodást?

— Nem, az eltarthatna napokig.

— Valószínű.

— No, én pedig ezekkel a pimaszokkal nem leszek egy óráig se egy fedél alatt, hanem itt hagylak téged, végezz el mindent a legjobb belátásod szerint. Majd elküldöm az utasításokat, a honnan onnan s majd megírom, hová értesíts a történetekről.

Maly gondolkodott egy perczig s aztán szokott modorában kezdte fejtegetni:

— Csakugyan czélszerű, ha itt nem maradsz, egyrészt, mert gyönyörű az idő és öröm ma utazni, másrészt, jószívű vagy és puha lélek, okvetlenül lefőznének a sógoraid.

Egy huszár ácsorgott künn a folyosón, a megboldogult öreg gróf hű szolgálója, a kit még Pozsonyból ismert Molnár.

— Menjen csak be János és sugja meg a feleségemnek, hogy jöjjön ki egy perczre, várom a parkban.

Molnár kezét fogott az ügyvéddel.

— Most már eredj, diszputálj tovább a kollégáiddal, nekem a feleségemmel lesz egy kis beszélgetésem.

— Mikor találkozunk? — kérde a prókátor.

— Valamikor, — felelte rejtélyes mosollyal. — Majd hallasz rólam hirt.

Azzal a parkba indult.

Nem sokára oda érkezett Boriska grófné is. Molnár komolyan így szólt hozzá:

— Hozd ki a mantillodat, Biri, és a holmidat, elutazunk.

— Most mindjárt?

— Mindjárt.

— Nem tréfálsz?

— Nem.

— Megharagudtál?

— Ha jó feleségem vagy — viszonzá ez szomorú komolysággal — nem okoskodol, nem kérdezősködöl, hanem jössz.

Ez elég volt, egy szót se szólt többet a grófné, csak beszaladt a kalapjáért, a köpönyegéért és kivitette a táskáit, nem búcsuzott senkitől, s egy pár percz múlva kigördült a hintó kettőjükkel a kavicsos udvarról.

Az úton se tett kérdést, beszéltek mindenről, csak erről a gyors elutazásról hallgattak.

Este beértek Pestre, megháltak az «Arany Sas»-ban. Reggel így szólt Molnár a nejehez:

— Úti ruhát vegyél, szívem, mert Hamburgba utazunk.

A grófnő csak annyit mondott erre, hogy: jó! És megtették a hosszú utat a nélkül, hogy az utazás oka szóba került volna.

Mikor aztán megérkeztek Hamburgba, leveleli Molnár Pál elvezette feleségét a csatornához és így szólt:

— Hát most már itt vagyunk, édes jó hitvesem, a válpontnál. Most már rajtad a sor dönteni, mit akarsz — velem jössz-e, vagy visszafordulsz?

— Miről van szó? — rebegette a grófnő reszketve.

— Én megutáltam az országot, Biri és elhagyom.

— A hazádat?

— Igen, a hazámat utáltam meg. A levegőjét. A sógoraidat, a nővéreid és mindenkit. Én demokrata vagyok minden izemben, én nem tudok ott élni, megyek Amerikába, örökre! Velem jössz-e vagy haza utazol! Válassz!

Ellinger Ede 1872. évi fényképe.
GIZELLA FŐHERCEGNŐ ÉS LIPÓT BAJOR HERCEG ELJEGYZÉSÜKKOR.

A Biri grófnő szeméi kigultak, aztán így szólt:

— Veled megyek, Pál.
— És soha se jössz többé vissza?
— A hogy te akarsz — és a vállára hajlott ott a tömördek járókelők, sürgő-forgó matrózok, hajósínások között.

Molnár Pálék kiköltözése az országból nagy szelet vert mindenfelé. Egy demokrata, a ki megundorodott a főúri rokonok dölyfétől, rájuk csapta az ajtót és meg se állt Amerikáig. Kemény gyerek ez a Molnár Pál. Nagy karakter. Kár az ilyenért.

Molnárék egy darabig New-Yorkban maradtak; oda küldte meg nekik Maly ügyvéd a rájuk esett készpénzt, hetven ezer forintot, azonfelül nekik jutott az alföldi birtok.

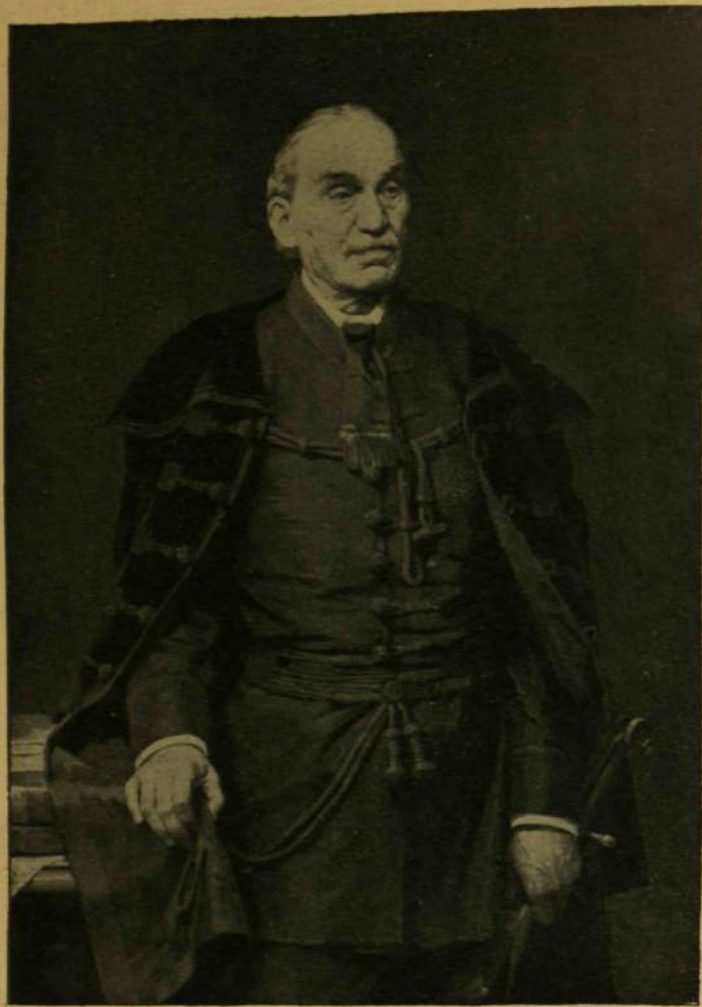
Csak ezt a pénzt várta Molnár, hogy valamihez kezdhesen. Ipari vállalatokhoz fogott s pedig oly szerencsével, hogy amerikai gyorsasággal kezdett gazdagodni s nem sokára miliomos lett.

A régi hazáról koránsem feledkezett meg, sőt temérdek pénzt áldozott itteni jótékony célokra, csak épen haza nem akart jönni a nagy demokrata. S itthoni híre, népszerűsége mindez csak annál inkább növelte, úgy, hogy az alkotmány helyreállítása után, egyre-másra kínálták meg képviselőséggel, majd a kormány mindenféle kitérítésekkel, de ő hajthatatlan maradt. Nem jön a demokraták közül haza, ide, a hol nincs egyenlőség!

Hanem hát egyszer mégis egy jelentéktelen dolog, annyira fölébresztette benne a honvágyat, hogy többé nem birt annak ellenállni s haza költözött nejével és egyetlen fiával a nagygyöngyi kastélyba, mely az ipa után maradt rá. De a közelettel teljesen visszavonulva élt itthon.

Azonban egyszer mégis felzavarta valami elvonultságából. Nevezetesen meghalt az alispán s új választásra került a sor, hol két jelölt állt szemben: ereeskei Tóth István, a főispán sógora, és a demokrata hajlamú Rákó Miklós.

Hogy hova dől el a győzelem, alig lehetett kikalkulálni. Meglehetősen egyforma erővel álltak a pártok s minden emberüket mozgósították. Volt azonban egy csomó semleges, se ide se oda nem tartozó bizottsági tag (a lutheránus vidé-

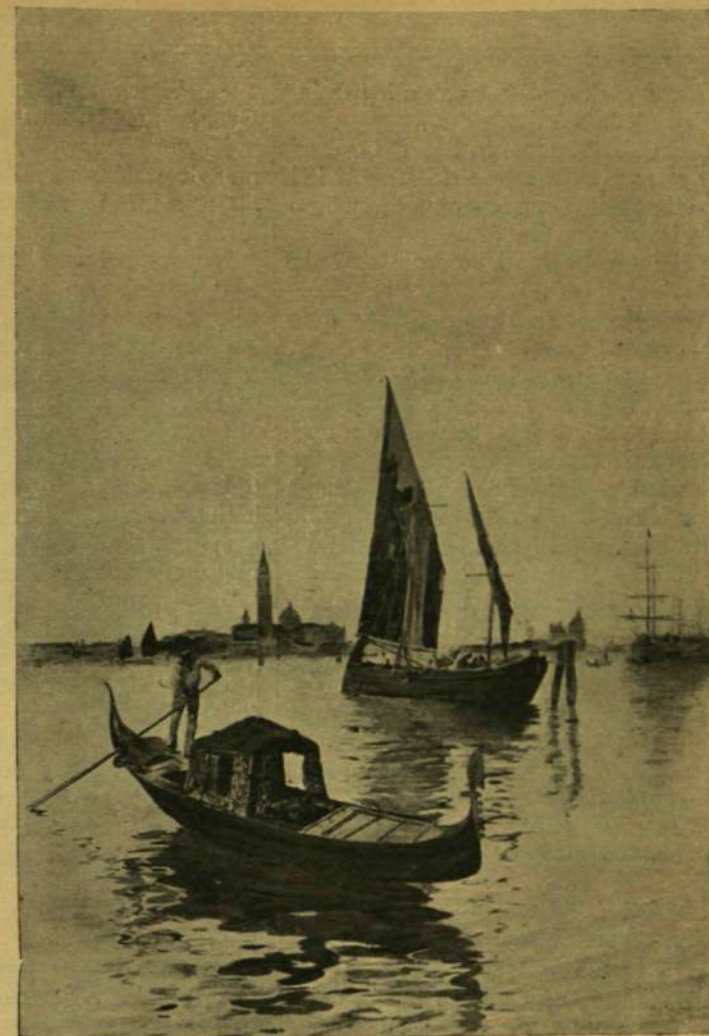
Vastagh György : Férfi arckép.

Balló Ede : Hohenlohe herceg arcképe.

Háry Gyula : Kilátás az Albrecht-útról.

Koszkol Jenő : Velencei részlet.

Telepy Károly : Balassa vára nyugatról.

Mendlik Oszkár : Hajók az Adrián.

Kacziány Ödön : Vízó nagypéntek hajnalán.

Markov Béla : Diadalmas oroszlán.

Mihalik Dániel : Napon.

Bosnyák Andor : Törökudvar.

kekről); a hova ezek esatlakoznak a legvégén, előreláthatólag ott lesz a diadal.

De hová esatlakoznak? Ejh, hát a hová az eklézsiák nagy patronusa: leveleki Molnár Pál szavaz. Hop! Az volna a nagy tromf, ha az öreg úr eljönne és leszavazna Rákóra.

Nosza, menjen hamar egy deputáció a gyönki kastélyba. Jó kedvében találták leveleki Molnár — a szép dikezióra megígérte, hogy ő is bemegy a székvárosba.

Mintha sárkányok röptének, úgy szállt a híre mindenfelé, hogy a «gyönki úr» is bejön a választásra. Most először teszi be a lábát a megyeház küszöbén. Nem kicsi dolog az.

— Hiszi a piszi, — hirdették a jobboldaliak.

Hanem Bőr Kristóf, a híres parasztkortes, a ki többet ült már a megye kosztján a fejbeverésekért, mint a saját asztalánál, váltig erős-ködött, hogy a saját füleivel hallotta leveleki Molnár Pál ígérését, — mert ő is jelen volt a gyönki deputációban és azt állította, hogy annyi istennyila üssön bele, ha nem igaz, hogy eljön, mint a hány ptyke van a lajbiján.

— No, majd kitudódik...

Eljött végre a kitűzött nap. A esata napja. A ház a tetőpontra hágott. A székváros felé vezető utakat már hajnalban ellepték a szekerek a paraszt bizottsági tagokkal és a nemesség bricskái.

A városka házait fellobogózták s az utcákat kivánsi tömegek lepték el, a kik minden érkező kocsinál új kalkulust csináltak.

Egy voks Rákóra. Egy voks Tóth Istvánra.

Az irástudók jegyezték is, s a szerint élelt vagy lohadt a remény, a mint hullámozottak a számok. De hát mi ez még? Akkor kell majd megnézni a Tóthék állát, hogy leesik, ha a leveleki Molnár kocsija robot be...

És ime, egyszer csak szájról-szájra terjed, hogy jön Molnár, mindjárt itt lesz, már látszik a hintó porzása... Két-három percz alatt beérkeznek! Már itt is van! A négy pejaripa hányja-veti magát nagykényesen s dübörög a hintó, hogy szinte piheg alatta a föld.

A hintóban valóságosan leveleki Molnár Pál ült. Aggastyán volt már, a mint levette a kalapját, erre is, arra is köszöngetve a lelkes éljénekre, látszott a hóval borított feje, az arca ellenben olyan piros volt, mint soha sem. Édes hevület csalt arra pirosságot.

— De szép fehér öreg úr, — mondogatták. — Maga tele tüdővel szivta be a népszerűség bódító illatát. Milyen nehezen szánta rá magát az eljövételre — pedig ime, a legboldogabb perczeket éli most életében.

Ugy olvadozott, dobogott az öreg szive, hogy majd kiugrott a helyéről.

Az éljen zúgott, folyton erősödve és nagyob-bodva, a mint feltűnt az új megyeház komor homlokzata s az előttevaló tér, a hol a bizottsági tagok álltak vegyes érzelmek között.

Akkorára már ódacsörtetett, két rettentő könyökével vájva útát Bőr Kristóf, gúnyos rikoltozással:

Rákó Miklós az alispán,
Bakter se lesz már Tóth István.

A Molnár hintaja most ért a megyeház elé — de a künn ácsorgó tömegek közt nem hatolhatott a kapuig. Kénytelen volt megállni; leveleki Molnár félkelt ruganyosan és leszállni akarván, lelépett az egyik lábával a hágsóra.

Többen siettek oda elvtársai közül, de valamennyit megelőzte Bőr Kristóf, már messziről megérte a finnyás öreg úr a pálinkaszagot, mely az érkező szájából ömlött, feleje vitte a kalaplengetéssel fölbizrigált légáram. Még ott állt egyik lábával a hágsón, a midőn hetykén és kihívóan odagrott Bőr uram s kinyújtván piszkos, szőrös kezét Molnár Pál felé, hogy az egész közönség hallhassa, stentori, de jó borizó hangon kiáltá, megrázzván az öreg finom fehér kezét, nagy konfidenciával:

— Szervusz, Pali bácsi!

Leveleki Molnár Pál szemeit elborította a vér erre a szemtelenségre. Egy paraszt meri ezt tenni! A leveleki Molnárók egy sarjával. El-sápadt, mint a fal és ajkai remegtek.

Mintha szólni akart volna valamit... Mintha szélütötte len akarna szédülni arról a hágsóról, mintha haboznék egy másodperczig, hogy mit tegyen...

Aztán egyszerre visszahúzta a lábát a hágsóról és bevágja magát a finom bőrülés balcsücskébe.

— Vissza, Márton, — hörgé, — vissza Gyönkre. Hajts, hajts!

Márton a lovak közé legyintett s a kövé meredt urak szemelattára kód előtte, kód utána, eltűnt a hintó a mellékutezán a nagy demokráciával, mintha csak álom lett volna az ittléte.

Mogorván húzta kalapját a szemébe. A hintó vágatott sebesen, sebesen... az öreg vére kevély indulatoktól forrt, izzott... Próbálta magát lecsillapítani. Bolondot tettem, ostobaságot tettem. Hát mi van abban, hogy Pali bácsinak szólított? Nevetségos volt ezért dübbe jönnöm. Mit fognak mondani az emberek? De a mint ment, ment, hát az útszéli fák, az akácok, topolyok, mind olyan gunyosan nevettek és bölöngáltak rá, mintha egyenként kiáltának: Szervusz, Pali bácsi!... Szervusz, szervusz. És a hegyek is... és a rétek is; hát még azok a kastélyromok, amott a domb tetején... Hogy nevettek azok a romok!

— Eh — dörmögte az öreg és nagyot csapott a tenyerével a bőrülésre. — Nem lehet mindent elviselni.

Nem bizony, tekintetes leveleki Molnár Pál úr. Mert úgy áll a dolog, hogy az anyatejjel beszitt östermészet megjelenik egy komoly perczben és a mit ötven évig beszitt a könyvekből, azt ő egy mozdulatra letörli egy lát-hatatlan szivacsosál.

És leveleki Molnár Pál e különös eset óta (a mit úgy látszik, nagyon restelt) soha sem beszélt többet a demokráziáról...

HÁROM A TÁNCZ.

Hír a falunkból.

Karácsony másodnapján

Járták együtt az elsőt,

K. Nagy Lidi, meg a Bedő gyerek...

A fiúk kiáltozták,

Tánczközben a hogy szokták:

Hogy valakit ma ej, haj, megverek!

— Csak egy gondolkozott felőle,

Joó Sándor, a lány régi szeretője.

Másodszor vizkeresztkor

Járták együtt sokáig,

K. Nagy Lidi meg a Bedő gyerek...

A fiúk kiáltozták,

Tánczközben a hogy szokták:

Hogy valakit ma ej, haj, megverek!

— Csak egy volt bizonyos felőle,

Joó Sándor, a lány régi szeretője.

S estendet a gyertyákat

Alig hogy meggyújtották,

Hamarosan ki is aludtanak...

Mégis a bíróságnál,

A nagy kihallgatásnál,

Verekedő másnap alig akadt.

— Csak egy lépett önként előre:

Joó Sándor, a lány régi szeretője!

Szabolcska Mihály.

ITTHON.

Bejártam messze földet,

Körülvett pompa, fény,

Az emberész csodáit

Bámulva láttam én.

És megpihenni mégis

Csak ide sietek,

Hol távol a világtól

Tinectek élhetek.

Mint a pacsirta is, ha

Bejárta az eget,

Pihenni este mégis

Csak odalent szeret.

Ott lenn a rozsvetés közt,

Hol kicsi fészke áll,

Hol rejtte a világtól

Övéire talál.

És boldogan tinectek

Susogjuk el előbb,

Mit holnap dalolunk majd

A nagy világ előtt.

Sipos István.

SPANYOLORSZÁGI LEVELEK EGY TEKINTETES ÚRHOZ.

IV.

Sevillában, a spanyolság igaz törzsfészkebe megérkezve, mit gondolt tekintetes uram, hová mentem el legelőbb? — Hát a torony tetejére

öcsém, mondja bölesen bátyám uram és jól mondja.

Harmincznégy fordulót tettem, míg a tetőre felértem. Eszembe jutott a híres francziának, Le Sagenak: «Gil Blas» regénye, a melyben a sevillai házak belső dolgáról beszélget, ha jól tudom a sánta ördög. Hát bizony látva ezt a háztengert, innen a Giralda (így nevezik a tornyot) tetejéről nagy kíváncsiság lepett meg engem is: vajjon mivel ütök agyon az idők a mai spanyolok. Aligha cselekszenek egyebet, mint régen, élnek világokat. De bizony az a kellemes, spanyolnak szive szerint való élet lettűnt ám Sevillában is, mely város híres volt arról, hogy itt olesón, jól lehet mulatni.

De azért ma is van még itt élet. Német festőmmel, — kivél útközben ismerkedtem meg — átmentem a Triana külvárosba, mely a Quadalquivir tulsó partján fekszik. A székes-egyházat, — mely remeke a spanyol góthikának, — épen igazították s így ennek az élvezetétől elesvén, kerestük az egyéb látnivalókat. Azt mondá a német, az úti könyvében azt olvasta, hogy a trianai cigányok érdekesekek, de kalauz nélkül ne menjen közből az idegen. Addig beszéltem a derék festőnek, hogy honfársának nem lehet igaza s az úti könyvek csak arra valók, hogy az ellenkezőjét tegye az ember annak, a mit azok tanácsolnak, — míg csak ugyan eljött. Egy derék rendőr elvezetett egy ilyen spanyol cigány zeneiparos házához, olyan szives volt, akár csak honn lettem volna. Bevezettek egy emeles kis vityilóba, a hol két éltebb cigány delhölgy szivarozott s egy száraz vén cigány jajgatott, utóbb kislit, hogy azért, mert kilelte a hideg, s borra vágott. Kedves kis udvara volt a házikónak, az ablakokban virág, nehány gyászos kandúr a padkán heverészett. Célunkat azonnal megértették, leültettek s nem telt fél tíz percz: három cigány legény ott termett s velők két nem épen bűvös szemű leány is. A legények közül a középső énekelt, a másik kettő kézesatogtatással verte a taktust, előbb spanyol-arabs dalokat, azután cigány nótákat hallánk. A leányok megropták a hastánczot hozzá, később fandángót jártak. Az alatt a hideglelés cigány bört hozott, melyből kivált a két asszony kölöngött sűrűn; be is csiptek, s tánczra perültek. Hej csak elválaszthattuk volna a tánczot a két boszorkánytól, mert gyönyörűen járták. Könyvű a csúf asszony szép dalolással élvezni, mert az ember behunyhatja a szemét. De mit használ ez a táncznál, a hol a szem élvez. Nem sokára tánczolt az egész ház s az utca megtelt a környék cigányrajköival. Jobbnak láttuk odább állani. A mint az utcázára léptünk, jó kedve támadt a németnek s pénzt szórt a rajkók közé. Ezeknek sem kellett több s most következett a Golgotha. Félóraig gyalogoltunk, nyomunkban legalább 300 rajkó, mind körülötünk, kérve, sivalkodva, kövel fenyegetőzve. Az utca népe nagy kedvvel nézte e jelenetet. A festő eleinte úgy segített magán, hogy messze eldobált nehány fillért, tizen visszafutottak, s mint a tenger homokja azoképp sokasodék a gyermekek száma az ürült nyomban, én egy darabig mogoróval győztem, de aztán csöndesen türtem a lármát. Nem sokáig bölelkedtem, hanem vitézül elkocsiztunk. Tény, hogy ebben az esetben igaza lett a német könyvnek.

Elmondám e személys dolgomat, hogy elta-karjam tárgybeli dolgok elmondásában mutatkozó fogyatékoságát az előadásnak. Pedig tömördek itt a látnivaló, jellesül a mór stílusban épült királyi palota, annak remek udvara: a Patio de las doncellas (leányok udvara), s az úgynevezett Casa de Pilatos (a nép nevezte el így, azt mesélvén, hogy Pontius Pilatus házá-nak terve után készült), stb.

Kimulatván magamat, a fővárosba: Madridba mentem, hol ócska könyvekkel foglalkoztam, meg a képek szemlélésében gyönyörködtem. A kiben a szépek csak egy parányi érzése él, menjen el a Pradóba s élvezze végig, a mit a spanyol régi festészet teremtett. Bő kárptálat lel itt ezért a különben, lehet csak nekem nem érdekes nagy városért, a melyért oly nagy útát kell tenni.

De sietek már hazafelé. Madridból menet meglátogattam V. Károly és II. Filöp sírját az Escorial kriptájában. Tudván, hogy tekintetes uram nem barátja a sírásó elmékedésnek, beérem annak a felemléksével, hogy a királyok kriptájában a nagy hidegben

A «DELICIAS» KORZÓ, A MONTPENSIER-KASTÉLYLYAL, SEVILLÁBAN.

Wagner Sándor rajza.

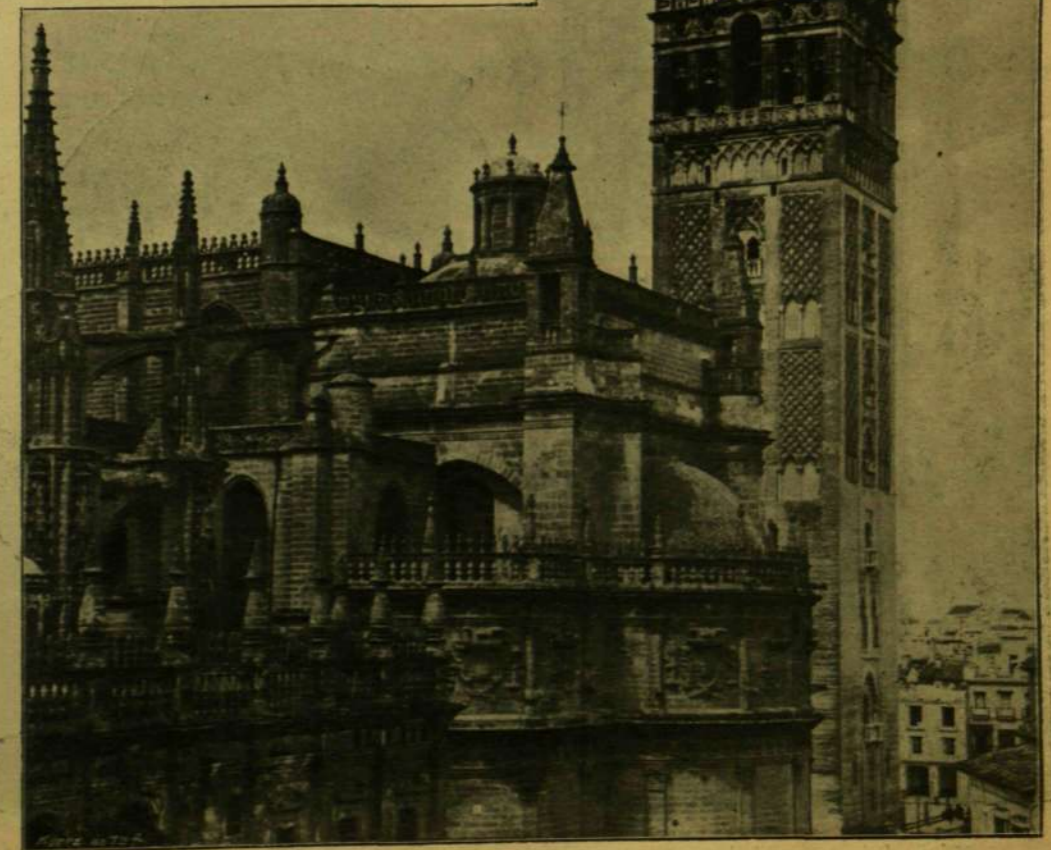
megborzongott a hátam. A halottnak ugyan mindegy, hogy hová temetik, de eleven koromban élő észszel jelentem ki, hogy az Isten szabad egye alatt gyöpös, beszakadt hantok alatt anyészni el névtelenül kevésbé irtózatoss, mint ez a fagyos, ceremóniás kősbirt, a hol mind-egyiknek megvan a maga fülkéje s az élő király előre láthatja a számára elkészített koporsót, melyről csak a dátum hiányzik.

Ily temetvényes hangulathoz értem a baszkok földjére. Pamplonába, Navarra fővárosába igyekeztem, nem azért, mintha Dumas regényei főhőseinek a származási helye valami különösen érdekelt volna, de dolgom akadt arra felé. Nem bántam meg, mert némi fogalmam támadt a baszkokról. Egész irodalma van ennek a különös nyelvű népnek, melyről máig sem tudják, hogy hová sorozzák? Az bizonyos, hogy nyelvök nem rokona egyik európai nyelvnek sem. Régebben akadt olyan angol tudós is, a ki nem tudván magyarul, a mi atyánkfianak tette meg, mert nyelvök ragozó. Az is szóba került, hogy megelőzvének a többi népeket a felszigeten s minthogy régen Európa és Amerika között ezer s ezer évekkel előtt egy azóta elsüllyedt világ-rész terült el, melyről a régiek Atlantis néven emlékeznek, — ezek a baszkok az amerikai indiánusok atyafiai. Ezekkel azonban ugyan nem rokonok. Termetők zömök, arczok fehér, kissé szögletes, hajok világosabb színű, különböznek ugyan a spanyoloktól, de mégsem más ember-fajtából. Erőteljes, ügyes hegyi nép, a mely megőrizte ősi szokásait s különös módon meg a nyelvet is. Csakis úgy magyarázhatjuk meg azt a sajátos körülményt, hogy irodalom nélkül, — máig is alig van egyéb baszk nyelvű könyv a káténál s a bibliánál — megóvták nyelvököt, mert hegyek közt elszigetelve élnek. Magokat euscaldúknak (euscaldunae) nevezik, a baszk elnevezés a spanyol vascongadosból ered. Rendkívül érdekesekek községeik, melyek a magok ősi szervezetében élnek mindmáig. Ezeket nem fogott az újmódi jogelmélet, s akár csak a navarrai királyság idejéig élnek, most is különállónak tartják provinciáikat. Ez a magyarázata annak a mélyreható mozgalomnak, mely a Don Carlos érdekében kiirhatatlanul terjed köztök. Egyik fővárosuk San-Sebastian, a spanyol királyné nyaraló helye, de ez mint határszéli furdó már spanyol-francia jelleű, s csak annyira baszk, a mennyire tót Kassa. Másik főhelyök a fohagy-más kolbászairól híres Pamplona, melyet, — minthogy már benne vagyok a hasonlításban, — Eperjeshez hasonlíthatnák leginkább. Azokat a regényes lovagházakat hiába keresem Pamplonában, egy-két kopott cizmerű háznál nem találtam egyebet. A régente híres navarrai királyi palota ezelőtt még törvényszék volt, ma egy nyugalomba vonult portás mutogatja azokat a nevezetességeket, a melyek nincsenek. Én nehány elkopott falazatú szűk teremnél, meg az udvarban poros repkénynél egyebet nem láttam. Egyébként elhiszem, hogy János navarrai

király, a ki a zord székesegyházban aluszsa örök álmát, beérte ezzel a kis házikóval, oly szelid arca van, s oly édesdeden pihen, hogy ennek a felséges úrnak életében sem lehetek valami nagy kívánságai.

Barangolásaim közepe egy kanonok ismerősöm, — a kinek ha negyvenszer akkora jövedelme volna, mint a menyije ma van, lehetne váradi stallumos, — megoktatott, hogy Javier (ejtsd Chavier) kastélyban született az a lelkes apostol, a kit Javieri (Xavérnek mondják hibásan) szent Ferencz neve alatt tisztelt a kath. világ. Ott őrzik máig is azt a híres, fából faragott Krisztus-képet, melynek tiszteletére búcsút jár az ottani ajátam hívó sereg. Érdekes faragvány az nagyon, mert a művész a megváltót navarrai lovag formájú szenvedő embernek ábrázolta; ez a művészet lokális karaktere.

Betelvév ezzel a környékkel, kifelé vettem utamat, neki válván a francia határnak. Nagyot lélekeztem, mikor búcsút inték a spanyol földnek. Mintha valami ketrecből friss levegőre jutottam volna. A gallus világ könnyű folyásába csakhamar belelétem magamat s mint a panorámában a sok színes kép, azokép gabalyodék össze agyamban annak a különös spanyol életnek a sokféle jelensége. S mégis most, a mikor végére értem e hosszas levélnek,

A GIRALDA SEVILLÁBAN.

Fénykép után.

Roskovic Ignác: Toto arcképe.

Kézdi Kovács László: Gödi részlet.

nagyot harapnak Khinából, s megint keletről támad fel az igazság!
 Úgy legyen, addig éljen a tekintetes úr, s ne feledje el szerető öcséjét
 Delit.

EGYVELEG.

* A párisi színházak bevételei évről-évre fogy-
 nak. Ezen csökkenés az utolsó tíz év alatt hét millió
 frankra rúgott.

* Az arany termelése folyton növekedik. Így például 1893-ban a föld különböző részeiben 234.000 kiló aranyat termeltek, melynek értéke közepes számítás szerint 807 millió frankra tehető, mi által az úgynevezett aranykorszak (1850-től 1860-ig) eredménye 201750 kiló, — már utól van érve. Legjobb aranyat termeltek a múlt évben az Egyesült-Államokban (54100 kilót), legkevesebbet pedig Franciaországban (195 kilót) és Angliában (64 kilót). E két ország aranybányái teljesen ki vannak aknázva s a termelés leginkább mosás által történik.

* A legjobb víz alatt járó hajó. A víz alatt járó eddigelé ismert hajók közül legelőkeltebb a Nordenfelt svéd gépész-mérnök tervei szerint készült jármű, melyet Nordenfelt a dán hajóhad tisztjeinek

Stockholmnál mutatott be. A 19 méter hosszú és 3 méter széles szivaralakú hajó tíz méternyi mélységben roppant gyorsasággal halad. Belsejében három ember fér el. Ezek egyike a gőzmotort, kettő pedig az ellenség hajói ellen alkalmazandó torpedókat kezeli.

Márk Alajos: Egy kis baleset.

Teltsch Ede: Nevető.

Strobl Alajos: Siremlék.

A KÉPZŐMŰVÉSZETI TÁRSULAT TAVASZI KIÁLLÍTÁSÁBÓL.

Holló Barnabás: II. Lajos.

Olgyay Ferenc: Utolsó őszi nap.

A MŰCSARNOK KIÁLLÍTÁSÁBÓL.

I.

Műcsarnokunk tavaszi tárlata mindig nemzetközi. A hazai művészek nem annyira erre, mint a téli tárlatra szoktak készülni. A tavaszi tárlat is azonban túlnyomón a magyar művészeké, noha ezek közül is sok hiányzik. Nagy számmal a külföld művészei úgy sem keresnek föl minket s legjobb alkotásaikat csak a többi tárlatok után küldik el Budapestre.

Az arcképfestők közül kiválóan Balló Ede vonja magára a figyelmet három művével. Akár a jellemzés erejét nézzük a Lotz Károlyt ábrázoló festményen, akár az előkelő magatartást és a dekoratív előadást Hohenlohe herceg arcképén, akár az egyszerűséget és keresetlenséget az egy 'férfi arcképén', Balló művész. A három szép arckép közül adjuk Hohenlohe-Langenburg hercegnek, Elzász-Lotharingia helytartójának arcképét. — Roskovic Ignácztól kedvesen hat egy kis fiú arcképe, a kinek becéző neve a képre is rá van írva: 'Toto'. — Vastagh György régi erővel fogó eszetjének örvendhetünk Falk Miksa arcképén, mely a kitünő publicisztát térdig és diszmagyarban élethíven állítja elé. — Boruth Andor, az ifjabb nemzedék tagja nagy előmenetele a tárlat egyik jelensége. Ugy látszik, a spanyol klasszikusok ragadták meg figyelmét, a kiket bensőséggel tanulmányozott. Az egyik arcképén Velasquez egyénítő ereje és előadásának korrektsége állt előtte, a másikon Van Goya genialis könnyűsége. Az utóbbi modorban egy spanyol bikaviadort, egy toradort festett. Ezt közöljük. Az arcképekből bemutatott sorozatot még Szenes Fülöp női tanulmányfejjével egészítjük ki, mely vázlat.

Az életképekben a tárlat most is a legzadagabb és legváltozatosabb tárgyban, alakokban, színhelyben és hatásban. Hegedűs László magyar genre-képéről legközelebb külön fogunk szólni. Márk Lajos már egy álarcos bálba visz el, elegáns álarczosok közé. Egy pierrót, a kinek fürgének, jókedvűnek kell lenni, szépen végig

zuhant a szőnyegen. 'Egy kis baleset'-nek nevezte el a festő a tarka jelenetet. Grünwald Imrétől 'A csillag'-ot egy színpad kulisszái mögött találjuk. Kaczér mosolyal, kaczerán öltözködve ül ott egyedül, lelógatott lábbal, kezében mandolin. Várakozik a pillanatra, mikor kilép a színpadra és ragyogni fog. Tull Ödön a nagyvárosi esti utcai élet képét nyújtja 'Este' című nagyobb festményén. A boltok kirakata kivilágítva. Elöl egy targoncás ember, ki papir tölesérbe fogva viszi a világító gyertyát, a rendőrségi szabályzat szerint. Esti lapot kínál a járókelőknek egy suhancz. Az elmaradhatatlan magános hölgyeket sem felejtette ki a festő. Kacziány Ödöntől, ki szereti a bizarr világitást és a szimbolikus tárgyat, 'Vizió nagypéntek hajnalán' ezímen ezt a felfogást és hajlamot érvényesítette ismét. A magasban gomolygó felhők, melyek közül fényes sávok hasadnak ki, hátul épületek, fák sötét körrajzokkal, elől pedig lebegő lidérczek, szellemek, fehér leplekben, tündöklő fénytől övezve. A fantázia hangulata. Mendlik-Oszkártól 'Halászkok az Adrián',

Tull Ödön: Este.

Tölgyessy Arthur: Éji hangulat.

A KÉPZŐMŰVÉSZETI TÁRSULAT TAVASZI KIÁLLÍTÁSÁBÓL.

Spányi Béla: Őszi hangulat; felszálló köd.

jól megfigyelt tengeri kép. A hullámok halász csónakot hímálnak. A halászok mozgalmasságot, a jól megterhelt háló kivonásával van épen elfoglalva. Mihálik Dániel sok eredetiséggel festett öt vizlát, a mint egy polcon sorban ülnek, és a napfényen sütkeznek. «Napon» is a ezime, de sokan ráfogják, hogy az öt Barrisson-lány travesztálása.

A tájképekben nagyobb termés nincs, de néhány igen jó akad. A természetnek egy-egy hangulatát ellesni inkább szeretik most már a festők, mint tájak képét adni vissza. Ilyen hangulat látszik *Olgyai* Ferencz képen «Utolsó őszi nap», melyen jól visszaadja a lemenő nap fényét. A fák hegyei, a domboldalak élénk sárga-fényben égnek, míg odább hideg homály dereng már. *Spányi* Béla «Őszi hangulat» képe szépen festett vízpartot tüntet föl, zombékos szélekkel, főlzálló köddel. *Tölgyessy* Arthur «Éji hangulatában» a csend uralkodik. *Háry* Gyula két olajfestményéhez a fővárosi Dunaparttól vett tárgyat. Az egyik — melyet közlünk — a budai hegyoldalról, a kapuczinusok temploma mögül nézve látjuk az új országházat és a pesti part palotáinak egy részét a lemenő nap narancs-sárga világításában. Az előtér a budai kis házak foglalták el, korhadttal tetejökkel az ellentétet képviselve. Biztosan és találon festett a kép. *Kézdí-Kovács* Lászlótól a «Gödi részlet» a tél hideg képe, hóval és zúmarás fákkal. *Tahi* Antal egy sziklák alatti s fűzek és jegenyék közt kanyarodó patakban a meleg nyári estéhez talált motívumot. *Telepy* Károly több bérczes és váromladékos vidéket festett. Ezek közül a Balassa várát nyugatról mutató képet közöljük. *Koskol* Jenőt, kit esendéleti képeiért kedvelt meg a közönség, az aquarelfestéshez hű maradt, de túlnyomón tájképeket állított ki ezúttal és pedig erőteljesen festett velencei képeket. Valamennyi ügyes és szeretetreméltó.

A szobrok a félkör alakú nagy esernyőköt csak hiányosan töltik be. Legjobb szobrászaink

Grünwald Imre: A csillag.

monumentális alkotásokkal vannak elfoglalva, de ezeken még dolgoznak. A tervezett nyilvános emlékekből találkozzunk azonban két szoborművel. Az egyik *Markup* Béla fiatal művész «Diadalmas oroszlána», mely a vezekényi csatákra van szánva, a hol a gróf Esterházy-család akarja megörökíteni családjá négy vitéz tagjának elesését. *Markup* a legifjabb nemzedékből való. Ezt az oroszlánt, mely hatalmas mozdulattal tiporja le a félholdas török lobogót, és további ellentállásra való készséget tanúsít, erővel és plasztikus formázta és a stíl iránti érzéknek is jó példáját adta vele. *Holló* Barnabás lovas szobra Mohácsra van szánva. II. Lajos király a mint a Cseleptakba dől lovas-tól. A félreismerhetetlen katasztrófa komorságával hat. *Strobl* Alajostól egy fehér márvány siremlék szép mű. *Bárá* Kochmeisterne sírjának díszes lesz, s a néhainak jótékonyágát ábrázolja

Tahi Antal: Nyári est.

A KÉPZŐMŰVÉSZETI TÁRSULAT TAVASZI KIÁLLÍTÁSÁBÓL.

a nagy dombormű. Az elhunyt alakja egy fa alatt látható s egy szegény asszony és árva gyermek csókolják kezét. A temetők sírkövei is öröndetesen mutatni kezdik már a fejlődő művészetet. *Teltsch* Ede kis bronz szobra: a «Nevető», a vidámság jól felfogott műve és szalonnokban volna helye.

Az egyes művek bemutatását még folytatjuk.

HAZAFIAS TÜNTETÉS A MADRIDI KIRÁLYI SZÍNHÁZBAN.

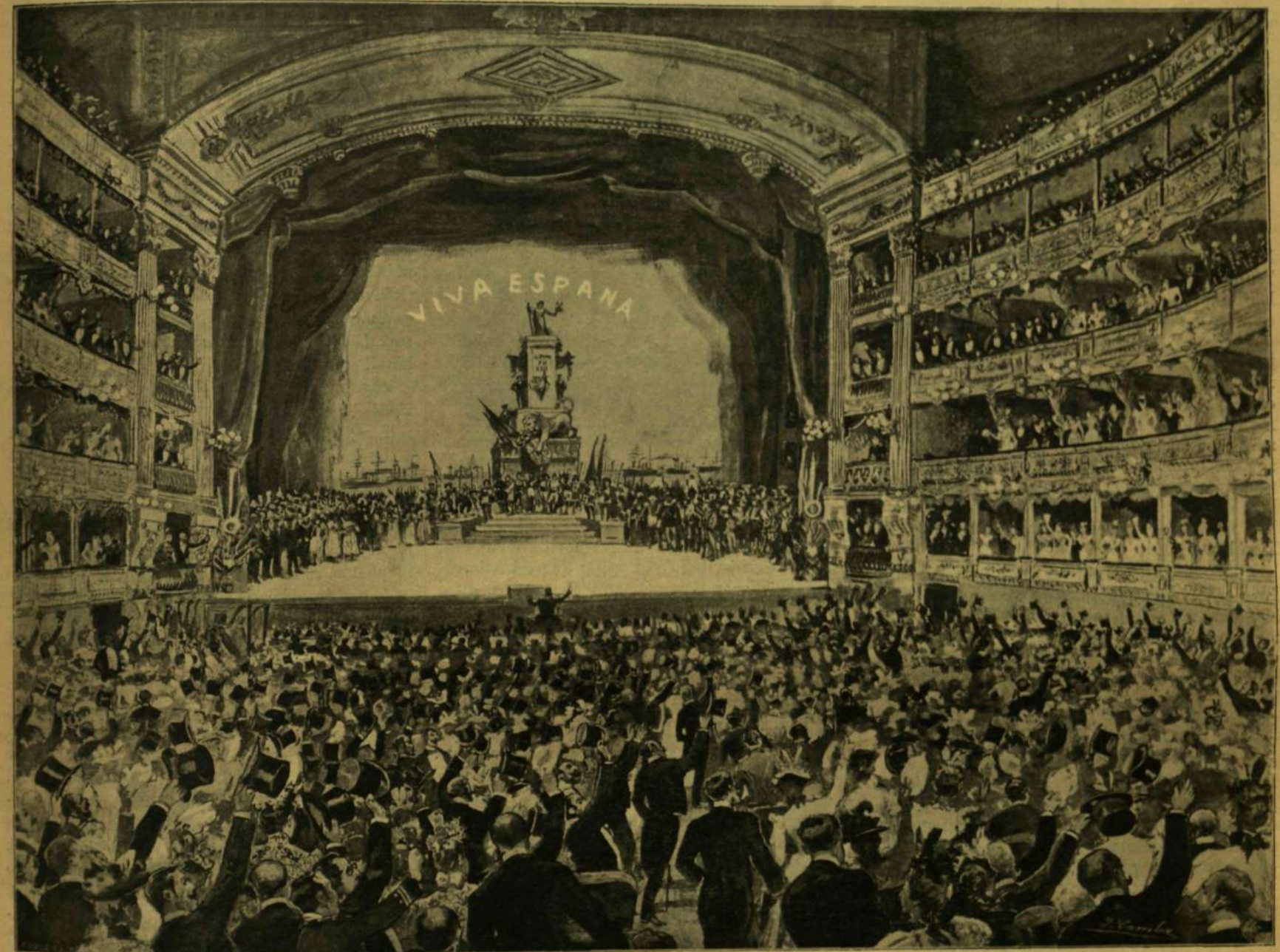
A múlt március hó 31-én lelkes tüntetés színhelye volt Madrid első színháza, hol ez alkalommal nem színművet adtak elő, hanem hangverseny kíséretében négy hazafias előképet mutattak be. Az előadás jövedelme a küszöbön levő háború érzéjaira volt főlajánva. A helyek árait szokatlanul fölemelték s mégis elkelt minden jegy. Sokan a fölemelt áratok önként még fölebb emelték felülfizetésekkel. A regens királyné, ki már megelőzőleg a nemzeti gyűjtésnél egy millió frankot adományozott, most 50,000 frankkal váltotta meg a páholyát; a miniszterek egyenként 5—5000 frankot fizettek a kormány részére föntartott két páholyért; *Villamejor* marquis pedig egy kerék millió reál

(a mi pénzünk szerint mintegy 170,000 forintot) fizetett a páholyért. *Bornos* grófné két zsöllyeszkért 100,000 frankot fizetett. A különféle társulatok, egyesületek, úgy szintén a lapszerkesztőségek többnyire 1000—1000 frankot fizettek egy ülőhelyért. A karzati helyek is igen nagy áron keltek el.

A színházat Madrid legelőkelőbb közönsége töltötte meg. A hölgyek kalapjaikat, az urak pedig gomblyukaikat piros-sárga nemzeti színű szalagokkal ékesítették föl ez alkalomra. A királyi udvarból jelen volt a regens-királyné, az aszturiai hercegnő és *Izabella* infanszó. Az alkalmi szavalatokkal és zenével élénkített előadást a közönség rendkívüli lelkesedéssel fogadta. Minden képet, sőt minden ismertebb

életűnt, a katonabandákkal is megerősített zenekar a népszerű «Cádiz» indulót zendítette rá, miközben a színpad hátterén villamfényben ez a fölrás villant elő: «Viva España!» (Éljen Spanyolország!). Egy szereplő művész a színpad előterére ugrott egy nemzeti zászlóval s azt többször mélyen meghajtotta a királyné előtt. Ez a jelenet leírhatatlan lelkesedést keltett. Az egész közönség fölugralt helyéről s szünni nem akaró éljenzéssel fordult a királyné páholya felé, ki szintén föállva s könnyezéssel megindultan fogadta a közönség rajongó hódolatát. Ezt a jelenetet képből is megörökítette *Comba* nevű spanyol festő, kinek a rajzát mi is bemutatjuk lapunk jelen számában.

tett hű utánzata, valódi zafir, smaragd és rubin kövekkel, valamint a Szent István koronáján is látható szent képekkel díszítve. A korona felett 27 ágú sugár ragyog, melyek összesen 148 tábla briliánsokkal vannak ékesítve. A két előre álló karon 1848. és 1898. évszámok láthatók. Az egész ötvösmű gazdag bizanti modorban, de a filigrán és zománccos munkájú régi magyar stílusban készült. A fölratot így befoglaló tok és alapzat egy dísznőbőrből készült fehér szekrényben van elhelyezve. Az ékszerészet ezen remekművét *Janernik* Nándor székesfővárosi házi-nyomdai igazgató és *Bachruch* A. udvari ékszerész tervezte, az ötvösmunka pedig ugyancsak *Bachruch* udvari ékszerész műintézetéből került ki. A király a fogadás alkalmával hossza-

HAZAFIAS SZINI ELŐADÁS A MADRIDI KIRÁLYI SZÍNHÁZBAN. — TÜNTETÉS AZ ELŐADÁS UTOLSÓ JELENETE ALKALMÁVAL.

szereplő művészt falrengető tapssal és éljenzéssel fogadtak.

Leghatásosabb volt az utolsó kép. A színpad közepén egy hatalmas oszlop emelkedett lépcsőzettel körüvezett talapzaton. A talapzat párkányára egy nagy aranyozott oroszlán volt helyezve büszke, fenyegető állásban, mely ballábával Spanyolország ezimerpajzsát fogta védőleg, jobb lábával pedig a spanyol nemzeti zászlót ölelte magához. Szemeiből vakító villamfény lövellt ki. Az oroszlán mögött fölmagasló oszlop három oldalából egy-egy hajóorr állott ki, ama «*Pinta*», «*Niña*» és «*Santa Maria*» nevű három hajónak a kisebbített mintái, a melyekkel *Kolumbus* nyugatra vitorlázott, hogy az Újvilágot Spanyolország számára fölfedezze. Az oszlop első oldalára illesztett hajóorr fölött «XII. és XIII. Alfonso» fölrás volt olvasható. Az oszlop tetején egy hölgyalak Spanyolországot ábrázolta. Az oszlop lépcsőzetén a spanyol történelem legkiválóbb hősei állottak egy nagy csoportban, két oldalt pedig Spanyolország különböző vidékeinek lakosai sorakoztak jellemző festői népviseletekben.

Mikor a függöny felgördültével a hatásos kép

BUDAPEST FŐVÁROS HÓDOLÓ FELIRATA.

Budapest székesfőváros e hó 11-ikén tartott dísz-kögyűlésében az 1848-iki törvények szentesítésének felszázados fordulóját *Márkus* József főpolgármester és *Halmos* János polgármester lelkes beszédekkel ünnepelelt. Ugyanez ülésben megállapították azt a feliratot is, melyet a kögyűlés nagy küldöttsége másnap, április 12-én a királynak átnyújtott.

Ez a hódoló fölrat francia pergaménre van írva, az írása a régi kolostori barátráshoz hasonló, vékony és magas gót betűkkel. A fölratot, melyet a főpolgármester, a polgármester, a két alpolgármester és főjegyző irtak alá, a XII. századbéli oklevelekhez hasonló.

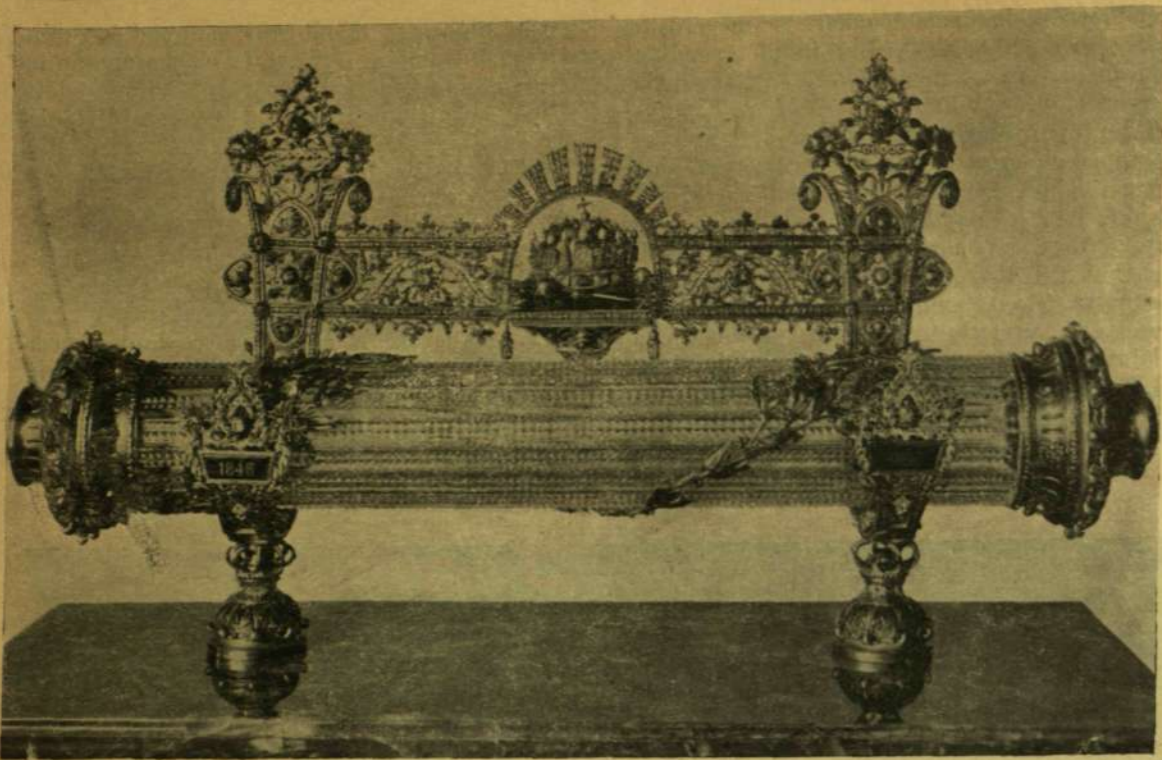
A fölrat egy kristály hengerben van elhelyezve, mely körül arany babérfüzér fonódik gyümölcsökkel, melyek rubinokból vannak. A henger mindkét vége egy-egy aranytalppal van ellátva, melyeken zománccból a székesfőváros czimere látható. Ezen tok ritka szép zöld onix-kő alapon álló, diadalkapu alakú kettős polcon nyugszik. A diadalkapu közepén arany zománccos vánkoson a magyar szent korona kicsinyi-

san nézte ezt a pompás művet és *Márkus* főpolgármesternek, valamint elutazása előtt újból *Apponyi* gr. főudvarmesternek örömet nyilvánította, hogy a hazai műipar ily szép művet alkotott.

BERECZKI MÁTÉ EMLÉKSZOBRA.

Székes fővárosunk budai része e napokban egyszerű, de szép szoborművel gyarapodott. E hó 17-én vasárnap délelőtt 11 óraker leplezték le a kiváló magyar gyümölcsész, *Bereczki Máté* szobrát a Gellérthegy délnyugati lejtőjén elterülő magyar kir. kertészeti tanintézetben.

Bereczki volt a gyümölcsészet hazai művelői közt az első, a ki a gyümölcsfajtákból óriási gyűjteményt állítván össze, azokat saját megfigyelései és tapasztalatai alapján «Gyümölcsészeti vázlatok» című négy kötetes nagy munkájában teljes hitelességgel leírta, sőt a jobb fajtákat hazánkban el is terjesztette. Mennyi érdemet szerzett a szerény körülmények közt élt *Bereczki* e működésével a hazai gyümölcsészet ügyének, annak legjobb bizonyossága az,

BUDAPEST FŐVÁROS HÓDOLÓ FŐLIRATÁNAK SEKRÉNYE.

hogyan 1895 decz. 9-én 72 éves korában bekövetkezett halála után néhány héttel már széles körű mozgalom indult meg oly célzattal, hogy a kiváló férfi emléke méltóan megőrökítsék. A Molnár István orsz. gyümölcsészeti miniszteri biztos és Angyal Dezső kertészeti tanintézet igazgató kezdeményezésére megalakult az emlékbizottság, s megindult a gyűjtés, mely rövid idő alatt másfélszer forintot eredményezett s ma már ott áll a Mayer Ede által mintázott és bronzba öntött mellszobor a kertészeti tanintézet parkjában, a tiszta jellemű és csöndben, elvonultan munkálkodó férfi egyniségéhez illő környezetben, fővárosunk egyik legkisebb pontján.

A leleplezési ünnepélyen jelen volt Darányi Ignác földmívelésügyi miniszter, a ki az emlékmű létrejvetelét maga ötszáz forintnyi adománnyal segítette elő, gróf Bethlen András, a volt földmívelésügyi miniszter, s közeletünknek még több kiváló férfi. Molnár István, az emlékbizottság elnöke tartott beszédet, melyen Bereczki érdemeit méltányolta, s a lepel levétele után a szobrot szép szavak kíséretében átadta a kertészeti tanintézet igazgatójának, Angyal Dezsőnek. A beszéd után Haragos István kertészeti tanintézet tanuló tett rövid beszéd kíséretében koszorút az emlékmű talpzatára, melyen a felirás olvasható: Bereczki Máté 1824—1895. Alatta pedig: Egész életét a hazai gyümölcs-tenyésztés fejlesztésére szentelte.

KUBA SZIGETÉRŐL.

A Spanyolország és az amerikai Egyesült-Államok közt kitöréssel fenyegető háború oka az a szép és gazdag nagy sziget, mely Amerika közepe tája irányában, Mexikótól keletre delphin alakú nyúlik el a Karaibi-tengerben, a meleg és mérsékelt földön határán. Ez a sziget, a már három év óta lángban álló Kuba, a legjobb amerikai kávé, cukornád és dohány hazája, közel akkora nagyságú, mint a magyar birodalom területének egyharmad része (112,000 □ kilom.). Fölszíne hegyes-völgyes. Legmagasabb rajta a Ríco de Tarquinio (2560 méter) nevű hegy, és legnagyobb folyója a sziget keleti részén a Buena Esperanza (Jó reménység) nevű öblös szakad Canto, mely 200 kilométernyi hosszúságú. Az éghajlat rendkívül kedvező. Mondhatni, örök tavasz van itt, oly mérsékelt időjárással, hogy januárban 22, júliusban 25 R°-nyi a közepes melegség. Csak az a baj, hogy az alacsony partok néhol mocsarasak, s e miatt nem ritkán pusztít az ilyen tájakon a mocsárláz és a sárga láz. A sziget lakosságát ezéltől 10 évvel 1'632,000-re becsülték, mely számból közel egy millió spanyol, a többi néger, európai és kreo, de a spanyol származású sem mind akar a spanyol nemzethez számítani.

A spanyol kormányzás zsarnoksága és telhetetlen kapzsisága a jelen század folyamán már több fölkelésre adott okot. A mostani fölkelés

már három év óta pusztítja a szép szigetet. Spanyolország görcsösen ragaszkodik ez utolsó körű mozgalom indult meg oly célzattal, hogy a lakossága pedig vízont mindent elkövet, hogy a spanyol igát lerázza s Kubát független országgá tegye. Az Egyesült-Államok törvényhozása ezt a törekvést régebben csak erkölcsileg támogatta, most pedig fegyveresen is kész közbe lépni s Kuba függetlenségét kivívni. A kitörni készülő ellenségeskedésre való tekintetből időszerűnek vélik, hogy Kuba szigetének egy nagyobb mértékű térképét bemutassuk s a sziget világhelyzetének pontosabb megismeréséhez illő környezetben, fővárosunk egyik legkisebb pontján.

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

Mikszáth Kálmán legújabb kötete. Egy becses kötettel gyarapodott a magyar szépirodalom. Mikszáth Kálmán új könyve ez, mely most jelent meg a Légrady-estvérek kiadásában. Három hosszabb elbeszélésben gyönyörködhet itt az olvasó: „Egy választás Magyarországon, vagy a körtvélyesi csíny” s a „Demokraták” gyűjtő cím alatt: „Szervecs, Pali bácsi” és „Úgyan eredj a Rákócziadal!” Az elsőben egy országgyűlési választás s annak mulatságos mellékülményei vannak pompás humorral megírva, a mint a régi kerületéből, saját felesége Klára asszony árnyámkodása miatt kizsorszult Katángly Menyhért hamarjában egy új kerületet fog magának s onnan a másik jelölttel ügyes eselvetéssel kizsorszorítván, magának kaparítja meg a kerületet. A mese keretében, a főszemélyeken kívül egy kis város alakjai is felvonulnak, színesen, meszterien festve, úgy, a milyenek azok a való életben. A „Demokraták” főcím alatti két rajzban — melyek közül a „Szervecs, Pali bácsi”-t részletesebben is ismertettük — két olyan előkelő úr szerepel, a ki nagy demokratának hiszi és hirdeti magát, de aztán adandó alkalommal kitűnik, hogy arisztokraták bizony ők is, még pedig a javából. Mikszáthnak e művében is, mint az előbbieken, bőségesen megtaláljuk kedves humorát, szatíráját, ötleteinek csillogását, előadása báját, a melyekkel meghódította a nagy közönséget. A díszes kiállítású kötet ára 1 frt 50 krajczár.

A kísérleti chemia elemei. Irta Than Károly. I. kötet. Általános chemia és az elemi testek leírása. 114 fametszettel és egy színes táblával. A szerző kiadása. A magyar tud. akadémia könyvkiadó hivatala bizománya. 1897—1898. Hirneves chemikusunk e műve két kötetre van tervezve s mindegyik kötet két könyvből fog állni. A most megjelent első kötet egybefüvé tartalmazza az e

kötetre szánt mindkét könyvet, melyek közül az első könyv — az általános chemia — már a tavalyi év folyamában megjelent. Az I. kötet 472 lapon tárgyalja a chemiai alapfogalmakat s a chemia főbb törvényeit, mindig tapasztalati úton, kísérleti tényekből kiindulva s így folytonos megfigyelés s észlelés által vezeti a tanulót a kísérletekből levezetett törvények kellő megértésére. Ez a rész a leghívőbb tükrözi vissza Than Károly önálló, tudományos egyniségét a chemiában s feldolgozása a legjobb külföldi tankönyvek megfelelő részével versenyezhet. A 473—864 lapokon találjuk a chemiai elemi testek sajátosságainak leírását, világos, jó magyaros stílusban írva, melynek megértése a kezdő tanulóknak sem okoz nehézséget. Szerző itt is önállóan tárgyal és pedig a megszokott rendszertől eltérve, előbb adja a fémek s aztán a nemfémek leírását, lehetőleg szigorúan alkalmazkodva az u. n. természetes rendszerhez. A könyvet bizonyára minden magyar chemikus örömmel fogja üdvözölni s óhajta várja a II. kötet mielőbbi megjelenését is, mely az anorgánikus vegyületek részletes leírásával s az orgánikus chemiával fog foglalkozni. A most megjelent I. kötet ára 8 frt.

Madách Imre hagyatéka. Az „Ember tragédiája” költőjének irodalmi hagyatékában Pulagyi Menyhért és Lajos, kik a kéziratokat vizsgálják át, két színművet is találtak. Egyiknek czíme „Csak tréfa”. Ötfevlonásos társadalmi színmű, prózában van írva és a megyei korrupcióról szól. A második műből csak két folvonás van meg. Ennek a darabnak a hőse Petőfi Sándor.

Regék, írta Wohl Stephanie. Harmadik bővített kiadás, melyet a Franklin-társulat díszszel rendezett sajtó alá. Az elhunyt írónének, ki a regék költésében poézis és mély érzés vezetett, ez a kötet becses irodalmi hagyatéka. A jelképes történetkéket annyi ügyességgel, leleménnyel, gyöngéd és naiv részletekkel megírni, és vonzóvá tenni kicsinyek és nagyok számára, mint Wohl Stephanie, az írónő ritka tulajdonsága. A prózában írt költeményekből éppen husz van együtt a „Regék” harmadik kiadásának kötetében, mely Gör Lajos harminczhárom rajzával, czimképes kötésben jelent meg. Ára 3 frt.

„A régi fiatal Magyarországnak.” E cím alatt jelent meg egy kötet az irodalom veteránjától, Berecz Károlytól, az Athenaeum-társulat kiadásában. Berecz a régi irodalmi gárdához tartozik, már a szabadságharc idejében dolgozott az akkori lapokban, később is sokáig működött a szerkesztésekben, s költeményeivel, idegen költők fordításával is kivette maga részére az irodalom szeretői figyelmét. Emlékezéseit írta le most, melyek jó hosszú és tisztes időre terjednek és összefüznének az irodalom, költészet és közélet sok hírneves alakjával. Korrajzi képeket ad és sok jellemző apróságot jegyez föl. Ezek legnagyobb része az ötvenes évekre vonatkozik, melynek szomorú esődjében annyi az erő és a nemzeti öntudat. Berecz följegyzései nem nagyon gazdag emlékirati irodalmunk tartalmas kötetével gyarapítják. Ára 1 frt 20 kr.

Verne Gyula összes munkái. A népszerű francia regényíró munkáinak illusztrált magyar kiadásából a Franklin-Társulatnál megjelentek 83—91-ig terjedő füzetek. Befejeződik ezekben a „Ursó sziget” című regény (fordította Gaal Mózes) és teljessé válik az „Ulazás a tenger alatt”, (fordította Szász Károly) a Verne-regények egyik legszebbje. E kiadást nemcsak az eredeti kiadás szép illusztrációi teszik értékesnek, hanem a jó fordítás is, melyre a kiadó Franklin-Társulat különös gondot fordít. Egy-egy füzet ára 20 kr., melyek akár egyenként, akár előfizetéssel (5—5 füzetet 1 forinttal) megszerezhetők a kiadónál. (Budapest, Egyetem-utca 4.) vagy akármelyik hazai könyvkereskedéstől.

Az alföldi munkáskérdés és a mezőgazdasági válság. Irta dr. Ecséri Lajos. A magyarországi mezőmunkások újabb fellépett szociális irányzatú mozgalma mindinkább magára irányítja a közfigyelmet, a minek kifolyása azon száznégy idevonatkozó tanulmány és javaslat is, melyek mostanában gyakrabban kikerülnek a sajtó alól. Ezek közé tartozik dr. Ecséri könyve is, melynek sikerrel a nehéz kérdést több oldalról megvilágítani s minden esetre hasznos lehet azokról nézve, a kik a mezőmunkáskérdéssel foglalkoznak.

A szerző nemcsak jól ismeri az alföldi munkásvizonyokat, hanem le is tudja azokból a következtetést vonni s éles világot vet a bajnak legfőbb gyökerére. Ki kell még emelnünk azon nagy szorgalmat, melyel dr. Ecséri adatait összegyűjtötte, ki egyóránt, mint minden sorából kilátszik, komolyan és alaposan tanulmányozta ezen minden tekintetben rendkívüli fontosságú kérdést. A 240 oldalra terjedő könyv a következő fejezetekre oszlik: A telkes gazdaság és a zsellérek felszabadulása és különválása; a földirtokos osztály fejlődése és helyzete; a földmives munkások további sorsa és a szocialista agitáció; az aratási sztrájk; a földirtokos osztály helyzetének javítására szükséges teendők; javaslatok a mezői munkások sorsának javítására. Végül pedig a függelékben közli a szentesi eselődéseket, a mint azok az 1817-ik év óta máig alakultak. A munka Lampel Róbert bizományában jelent meg s ára 2 frt 50 kr.

A Múcsarnok tavaszi kiállításának képes katalógusa mindjárt a kiállítás első napjaira elkészült. A festményekről, szoborművekről mintegy hetven illusztrációt közöl, fényképi fólvételek után. Ára 50 kr. A katalógus képeiből mai számunkban több mutatványt adunk.

Dalmácia Magyarországhoz való vonatkozásában tekintettel Fiumére czimmel tanulságos tartalmú kis füzet jelent meg dr. Havass Rezsőtől, a „Magyar Földrajzi Társaság” alelnökétől, mint a „Földrajzi Közlemények” — ez évi 2. és 3. füzetéből vett különnyomata annak a fölvásolásának, melyet nem régiben a Földrajzi Társaságnak egyik nyilvános ülésén adott elő. Ez az épen olyan alapos, mint hazafias szellemű dolgozat, mely annak idején élnék visszhangot keltett politikai lapjainkban is, sürgeti Dalmáciának Magyarországhoz való visszakapcsolását s a pompás, de most elhagyott dalmát kikötőnek magyar kormányzás alá helyezését, a minnek az lenne a következtetése, hogy a magyar tengeri kereskedelemnek jövőre nem pusztán Fiume lenne az egyetlen és kiválósgos gőca, hanem megszokozódnék a magyar tengeri forgalom a nélkül, hogy Fiume kárát vallaná, Dalmáciában pedig olyan jólletnek lenne a forrása, a mely bizonyára igen fokozná a Magyarországhoz való visszakapcsolást és tisztelőt. A 29 lapra terjedő és képekkel is díszített füzet minden budapesti könyvkereskedésben kapható. Ára 1 korona.

A Magyarországi vármegyeyi és városai című honismeretű mű kiadó-vállalata, eddig csak a teljes műre fogadott el megrendeléseket és így e munka egyes kötetei az érdeklődők által megszerzhető nem volt. A kiadó-vállalat most a számos oldalról érkezett kívánságnak engedve, elhatározta, hogy egyes köteteket 8 frtos árban küld a megrendelőnek. Most tehát lehetővé vált, hogy mindenki a saját megjegjét külön, önálló kötetben rendelheti meg. Minden egyes kötetben legalább négy színes kép, 6—10 fénynyomat, több melléklet, térkép és 350 a szövegbe nyomott kép van. E sok képpel díszített műből eddig megjelent három kötet: 1) Vasmeleg, Szombathely és Kőszeg, város. 2) Abauj-Torma megye és Kassa. 3) Fiume és a magyar-horvát tengerpart, ezentúl egyenkint 8 frtért rendelhető meg az „Apollo” irodalmi részvénytársaságnál Budapest, VII., Rotentbiller-utca 46. — Ezek után közelebb jelennek meg: Nyitra, Szabolcs, Bihar, Kolozs és Marostorda megyék leírása.

Aktuális kérdések. Irta Malcoms Gizella bárónő, kinek neve ismeretes az irodalomból elbeszélései, s a társadalmi kérdésekről írt elmefuttatásairól. Az „Aktuális kérdések” a modern társadalmi eszmékről és áramlatokról szóló elmefuttatásokat foglalja magában. Meleg női kedély nyilatkozik a könyvben. A „Véren szerzett becsület” című fejtegetésben a szerző elítéli a párbaj-mániát s azt javasolja végül, hogy a napisajtó hallgassa agyon a párbajokat, akkor igen sok párbaj el fog maradni. Vannak a kötetben novellettek is. A kötet élő dr. Kenedi Géza írt előszót.

Utmutató a lovagias ügyek elintézéséhez. Párbajszabályok és a párbajvívő részletes előadása. Irta Lovas Gyula fővárosi vívómester; több rajzzal. Szerző tulajdona s ára 3 korona.

Légelhajzás és repülés. Irta Gyürky András gépész. Az időről-időre felmerülő, különféle repülőgépek feltalálásáról szóló hírek indították szerzőt arra, hogy a repülőgépre vonatkozó nézetait kifejtsse s e téren sok időt át gyűjtött tapasztalatait összefoglalva, külön füzetben kiadja. A dolgozatban behatóan beszél a szabadon lengő, kötött s mozgató légöbökből és a tulajdonképeni repülőgépekről és érdekes történeti adatokat hoz fel a légelhajzás fejlődésének történetéből. Általában el lehet mondani, hogy a kik a légelhajzás kérdésével foglalkoznak, azok érdeklél foghatnak e

Dr. György István fényképe. BEREZKI MÁTÉ SZOBRA A KERTÉSZETI TANINTÉZET KERTJÉBEN, BUDAPESTEN.

füzetet, mely a Dobrovsky és Franke könyvkereskedésében 35 krajczárért megszerezhető.

Magyar Iparművészet, a magyar iparművészeti társulat folyóirata Fittler Kamill, főmunkatárs György Kálmán legújabb füzeté is sok illusztrációval és tanulságos szöveggel jelent meg. Bemutatja az új postabélyegekre érkezett pályázatok rajzait. Divald K. a birtvai szobrász-iskolát ismereti, H. Gaál A. a gróf Károlyi Alajos palotájának berendezését, stb. A jeles szakfolyóiratot az iparművészeti társulat tagjai ingyen kapják, nem tagok pedig egész évre 5 frtért.

Népszínház. Április 16-ikán került bemutató előadásra Gerő Károly új népszínműve, a „Felhőszakadás”. A darab nem oly szerencsés, mint a szerzőnek „Próbaházasság” című műve. Egy régi magyar birtokost, a ki a modern fogalmak szerint csak a maradiságot képviselheti, az öreg Balajthyt állította szembe az újabb idők szorgalmának és igyekezetének képviselőjével, Kócsi Mihály gyárosal, a ki a nemesi birtokot is megveszi, de a darab kezdetén még ott lakik, hű szolgálójával együtt. A szerző azonban a mit szembe állít, az nem ennek a témának bizonyítása, hanem novellisztikus általánosság, olyan, melyet sokszor látunk már a színpadon és olvastunk regényekből és elbeszélésekből, a hol nem ezen a fundamentumon épültek föl.

Egy kis szocialista bors is belekerül a darabba, a mi természetesen nem baj, mert az életet festeni főtekrévs. Így a darab czíme is: „Felhőszakadás”, a munkások zavargását illeti, a kik azért forronganak, mert az előbbi gyáros (Balajthy) jancsi-bankóit értéküket vezetik. (A jancsi-bankók azokat az utalványokat jelentik, melyeket gyárosok, vállalkozók adnak a munkásoknak pénz helyett, s azokért élelmézt kapnak bizonyos helyen addig, a meddig a vállalkozó visszaváltja.) Az új gyáros, ki csak hosszabb idő után vette meg a gyárat, nem akarja a jancsi-bankók értékét kötelezőnek elismerni a maga részére. Azonkivül ki van élesítve a darabban az ellenzét a bukott magyar nemes ősi familia és a pénzre gyáros között. Nemcsak a régi gyáros ment fönkre, hanem az ősi Balajthy-család kastélyát is az új gyáros veszi meg. Az új gyárosnak leánya van, a nemes és gőgos Balajthynak fia: ezek egymásba szeretnek, de az apák nem tudnak barátkozni. Az öreg Balajthy

fia, Péter, (Szirmai) épen akkor érkezik baha külföldről, hol jó gépész lett belőle, mikor ezek történetek és találkozik Kócsi szép leányával, Lidikével (Kury Klára). Megszerezték egymást, de ő szerelmők uralkodik aztán a darabban és szerencsére néhány hatásos jelenetet is ad a darabnak. A szép leány a családi pórtapart, meg a jancsi-bankókkal károsított munkások nyugtalanságát is enyhíti. Balajthy és Kócsi közbe újrol összevesznek, de a fiatalok szerelme kibékít mindent. A színesrűn dolgozott darabhoz a szereplők tehetségük javával járultak: Kury Klára (Lidli), Szirmai (Péter), Lubinszky (az öreg Balajthy), Haskó, Gassi Mariska, Vidor, Szabó Antal.

KÖZINTÉZETEK ÉS EGYLETEK.

A magyar tud. akadémia április 18-iki ülésén Than Károly elnökelete alatt szaktudományi értekezések kerültek felolvasásra.

Először két levelező tag székfoglalóját hallottuk. Mágocsi-Dietz Sándor, a jeles botanikus olvasta föl székfoglaló értekezését, a kétszikű fás növények diafragmájáról. Franzenau Ágost székfoglalója a nagybányai pyriten vezetett kristálytani vizsgálatainak eredményét mutatta be. Réthy Mór a Farkas Gyula értekezését mutatta be „Kirehhoft difúzió egyenleteinek redukciója”-ról. Bugarszky István és Liebermann Leó tanárok terjesztették elő ezután „A fehérjenemű anyagok, sósav, natriumhydroxid és konyhasó lekötő képességéről” című dolgozatukat. Arkhovy József egyetemi tanár a fogbélzúók és sebszűők egy új bacillusáról olvasott fel, melyet ő fedezett fel. Végül Than Károly Kalcinszky Sándor tanulmányát terjesztette elő a „Bánsági szeptentinek tanulmányozása”-ról, melyet a szerző a kereskedelmi akadémia természetudományi bizottsága megbízásából végzett.

A Petőfi-társaság e hó 17-ikén Bartók Lajos elnökelete alatt, nagy számú halgatóság előtt tartotta havi ülését.

Az elnök megemlékezett a márczius 15-én tartott Petőfi-ünnepéről, a mely ezuntal minden évben ismétlődni fog. Azt hiszi, az ünnep méltó volt a nagy nap eseményeihez és e nap hőnének emlékéhez. Ohajtja, hogy e nap megünneplése évről-évre sikerüljön. Az első hazai takarékpénztár az alkalomból 500 frtos, özv. Bulgyoszky Gyuláné pedig 200 frtos alapítványt tett. A felolvások közt első volt Ferenczy Zoltán, a társaság új tagja, ki „Petőfi költészete és a valóság” című értekezését olvasta föl, melyben arról szólt, hogy Petőfi minden egyes költeményének rugója megvan a való életben; minden költeményének van határozott helye és napja. Egy-egy beszélgetés, egy helyzet, egy kép szolgálhattak okot egy-egy versének megírására. Költeményei igazságván külső és belső életének naplója, a melyet mintha csak önmagának írta. Szóval Petőfi költészete és élete összeforr és ez Petőfi költészete és a valóság. Utána Pulagyi Menyhért bemutatta Madách Aladárnak, Madách Imre fiának néhány költeményét. Végül Sebők Zsigmond olvasta fel „Álföldi emberek” című humoros rajzát.

A Filológiai Társaság e hó 13-ikán ülést tartott Ponorí Theureck Aurél elnökéle mellett. A fölolvadások során dr. Heinrich Gusztáv azt a magyar költeményt tárgyalta, a mely „Igaz barátság és szíves szeretet tükröje” cziműn 1763-ban és aztán még legalább hétszer jelent meg nyomtatásban.

A Magyar Néprajzi Társaság április 20-ikán tartotta meg évi közgyűlését az akadémia heticulésstermében. Elnöki megnyitó beszédet a külföldön levő Kruon Géza gróf helyett Szalay Imre, a Nemzeti Múzeum igazgatója mondott, mint társelnök.

Elnöki beszédében örömmel említette föl, hogy a fiatal ethnologia immár sikerrel be tudja tölteni nálunk is azt a nagyfontosságú helyet, a melyet különféle ágazatai számára a vele rokonságban álló fejlettebb tudománycsoportok megelőöltek. Utalt a Néprajzi Társaság és a Nemzeti Múzeum néprajzi osztálya közötti kapcsolatra, s örömmel említette föl, hogy a közoktatásügyi kormány újabbban nemcsak a pszichológiai fenyegtetett néprajzi tárgyak gyűjtésére fordít gondot, hanem folklorista a néprajzi tudományok ügyét is, a mennyiben a titkártár, dr. Hermann Antal kinevezte a kolozsvári egyetem új néprajzi tanszékére magántanárnak. Miután tehát valószínű, hogy egy ilyen tanszék fölllítása a budapesti tudomány-egyetemen sem fog soká késni, remélünk lehet, hogy igen közel van az az idő, midőn Finnország és Amerika példájára szakzerűien képzett egyetemi hallgatók fogják néprajzi gyűjtéseikkel gazdagítani az ország múzeumait. Az elnöki megnyitó után Sebestyén Gyula dr. titkárt terjesztette elő évi jelentését, a melyben rámutatott arra az örvendetes jelenségre, hogy a magyar néprajzi tudomány újabbban mind nagyobb hódítást tesz s különösen az erzedévi ünnepélyek a magyar faj őstörténelmével és etnografájának emlékeivel foglalkozó hazai néprajzunknak meglepő népszerűséget szerettek. Ennek köszönhető több e szakba

KUBA SZIGETE.

tartozó dolgozaton kívül az, hogy az utóbbi öt negyedév alatt 153 új tag, köztük 22 alapító tag lépett be a társasághoz. Ezután Zsolnai pénztárnok terjesztette be jelentését. A közgyűlés végén a választásokat ejtették meg. Végül a közgyűlés Wlassics minisztert egyhangulag tiszteleti taggá választotta.

MI UJSÁG?

*A «Vasárnapi Ujság» szerkesztőségi irodája f. évi május hó 6-ától kezdve Budapest IV. kerületében, a Királyi Pál-utca 4. számú házában lesz.

A müncheni ezüst-lakodalom. A király e hó 20-án reggel 7 órakor érkezett Münchenbe, leánya, Gizella főhercegnő és Lipót bajor herceg ezüstmenyegzőjére. Ő Felségét a vasútnál leánya és veje fogadta. Az ünneplést reggel egy katonai zenekar tisztelő előadása nyitotta meg; a délelőtti folyamán a szerencsekívánatokat és különféle ajándékokat fogadta a hercegi pár; majd alkalmi isteni tisztelet volt, mely után villásreggeli következett. Este felé nagy díszlakomára gyűlt a fejedelmi társaság, még pedig külön ebédlőbe a «családi asztalhoz» a legközelebbi rokonság, egy másik ebédlőbe pedig a «marsall-asztalhoz» a többi vendég. A napot az ud-

vari színházban tartott ünnepes előadás zárta be. Ferencz József és Luitpold regensherceg délelőtti kölönösen meglátogatták egymást. Kétszeresen jól esik ez — úgy mond — azért, mert erre az a királyi kézirat adott alkalmat, melyet Ő Felsége a tiz szobor létesítése ügyében kiadott. Ebből örömmel látja, hogy az egységes magyar nemzeti államb kiépítésére irányuló politika, melynek legbiztosabb alapja a koronával való együttérzés és haladás, visszhangra talált a nemzet kebelében. Meg-megújuló éljenzéssel fogadták a beszédet. Délután két órakor a küldöttség tiszteletére díszbe volt a miniszterelnöki palotában. Az asztalfőn a miniszterelnök neje foglalt helyet, jobbján a polgármester ült. A küldöttség tagjai az étét Hegedüs Sándor országgyűlési képviselőnél töltötték. — A miniszterelnöknek átadott díszkönyvvel szép kiviteli munka, pergamenre írt antik inicialékkal, gazdag kötésű kék bársonytáblában, felül a város és a lo-

A SPANYOL-AMERIKAI VISZÁLKODÁS SZINTERÉNEK TÉRKÉPE.

harmadik a Habsburg-terem lesz. A Szent István-terem falait művész kiviteli majolika fogja fedni. A díszítő részeket Hauszmann Alajos műegyetemi tanár, a palota építője, dolgozta ki, míg a figurális részek kivitelével Roskovics Ignác festőművészt bízták meg. Roskovics hat Árpád-házi királyt s ezenkívül Szent Margit és Szent Erzsébet alakjait festi meg e terem számára. Az ő kartonjai alapján majolikába égetik az alakokat. A teremben képből és szoborban megörökítik Szent István alakját is. A kivitellel sietni fognak, mert a Szent István-terem egész belső berendezését közszemlére fogják kiállítani az 1900-iki párisi világiállításon.

Kolozsvár város küldöttsége ápril 17-én délelőtt adta át báró Bánffy Dezso miniszterelnöknek a miniszterelnöki palotában a város díszpolgári oklevelét. A küldöttséget Albach Géza polgármester vezette s tagjai voltak a város képviselői: Hegedüs Sándor és dr. Groisz Gusztáv, Sándor József orsz. képviselő, Szvacsina Géza polgármester-helyettes, továbbá többen a város vezető férfiai közül. A húsz tagú küldöttség élén Albach Géza kir. tanácsos, polgármester üdvözölte a miniszterelnököt hosszabb beszédében. A miniszterelnök megindulva mondott köszönetet azért, hogy szülővárosa, hol gyermekkorát és ifjúságát töltötte, díszpolgárral választotta. Kétszeresen jól esik ez — úgy mond — azért, mert erre az a királyi kézirat adott alkalmat, melyet Ő Felsége a tiz szobor létesítése ügyében kiadott. Ebből örömmel látja, hogy az egységes magyar nemzeti államb kiépítésére irányuló politika, melynek legbiztosabb alapja a koronával való együttérzés és haladás, visszhangra talált a nemzet kebelében. Meg-megújuló éljenzéssel fogadták a beszédet. Délután két órakor a küldöttség tiszteletére díszbe volt a miniszterelnöki palotában. Az asztalfőn a miniszterelnök neje foglalt helyet, jobbján a polgármester ült. A küldöttség tagjai az étét Hegedüs Sándor országgyűlési képviselőnél töltötték. — A miniszterelnöknek átadott díszkönyvvel szép kiviteli munka, pergamenre írt antik inicialékkal, gazdag kötésű kék bársonytáblában, felül a város és a lo-

sonzei báró Bánffy-család czimerével. A tiz szobor. Történelmünk tiz nevezetes alakjának szobrát állítják föl legközelebb a fővárosban, Ő Felsége intézkedésére. A miniszterelnök pár nap előtt tudatta a fővárossal, hogy hat szobornak helyét már kijelölte. Így Szent Gellért a Gellért-hegy tövében, az eskütéri-hid előtt, Bocskay, Bethlen, Zrínyi és Pálffy gróf szobrát az Andrássy-úton, és pedig a körtér négy kis kertjében állítják föl, Tinódy szobrát pedig a népszínház előtt. A miniszterelnök értesíti a fővárost, hogy a szobrok kisméretűek lesznek, s felhívta, tegyen kötelező ígéretet, hogy a szobrok helyét örök időkre átengedi. Hajókeresztelés. Az ó-budai hajógyárban most készült egy új hajó, mely az Al-Dunán, a Vaskapunál fog közlekedni, s a kereskedelemügyi miniszter nevével «Dániel» viseli. A hajókeresztelésre fényes társaság gyűlt össze e hó 21-ikén a hajógyárban. Ott volt báró Dániel miniszter nejevel, Vörös és Csörgheő államtitkárok, Ludvig Gyula az államvasutak elnökgazdája, Szalay Péter miniszteri tanácsos, stb. A keresztelő szertartásánál báró Dániel Ernőné, a miniszter neje mondott beszédet. A keresztelést a «Budapest» gőzhajón rendezett lakoma követte. Vörös László államtitkár kitüntetés. A német császár Vörös László kereskedelmi államtitkárnak a vörös sasrend második osztályú jelvényét adományozta a csillaggal. A ciszterciák jubileuma. A magyarországi ciszterciák április 28-án, 29-én és 30-án nagy fényűvel ünnepeltek meg rendjük alapításának 800 éves jubileumát. Ezen a három napon a ciszterciák rendházaiban és plébánia-templomaiban délelőtt, délután isteni tisztelet lesz. 1848-49-iki ereklyekiállítás Kassán. Húsvét vasárnapján Kassán a szabadságharcra vonatkozó ereklyekiállítás nyílt meg. A gyűjtemény a Ferencz József-tér nemrégiben épült iskola hét nagy termét foglalja el. A főljáró folyosót a királyi pár arcképe díszíti. Magában a muzeumban 1266 ereklye van, melyeket százhuszonhatan adtak össze. Az első teremben gróf Kreith Béla gyűjteményét látni;

a II-dik és IV-dik teremben nyomtatványokat, okmányokat és képeket; a III-dikban a hadművelési emlékek és ereklyék; az V. és VI. számú szobákban a felső-magyarországi muzeumban őrzött 48-as emlékek; a VII. terem pedig tisztán Kossuth emlékének van szentelve. A megnyitó beszédet Fábrián János alispán mondta, méltatva a 48-as idők eseményeit, a melyeknek a jelenlegi kiállítás legfényesebb tanúbizonysága. A sok kézirat közt ott van Vörösmarty «Szózat»-ának eredetije is, továbbá egy országgyűlési beszédnek eredeti kézírata, melyet a nagyváradi premonstreiek főgimnáziuma bocsátott a kiállítás rendelkezésére. A megnyitás után este hangverseny volt a Kassán elesett honvédek szobrának költségeire. Ugyanezen estre fordítják a kiállítás jövedelmét is. A bizottság díszes albumot is adott ki ez alkalomból.

Fényképezés kiállítása. A fényképezés nagy haladásáról és műveléséről, valamint fontosságáról tesznek bizonyosságot Budapesten is azok a kiállítások, melyeket műkedvelők és a fényképező műtermekben alkalmazottak rendeznek koronként. A legújabb e hó 17-ikén nyílt meg a tud. akadémia dísztermében. A közoktatásügyi miniszter, Wlassics Gyula maga nyitotta meg. A kiállításon a fotografálás, színezés és sokszorosítás minden neme látható, az új és érdekes domborművi fotografiák, és a Röntgen-szikkal fölvetett képek is.

A minisztert Kiss József, a fényképezés egyesületének elnöke fogadta Beszédében utalt arra a csodás haladásra, a melyet a fényképezés az utolsó évtizedben elért. A haladásnak mégis minden lépésnyomon hátrányára volt, hogy nincs fényképezési szakiskola. A segédnek csupán gyakorlat utján sajátíthatják el a mesterségüket, s hiján vannak minden elméleti képzettségnek. Kérte a minisztert, terjessze ki működését a fotografusok szakmájára is, s hasson oda, hogy a fényképezésédek számára tanfolyam létesüljön, ha kezdetben csak az esteli órában is. A miniszter kijelentette, hogy szívesen jött el a kiállításra. A minap, úgy mond, egy fényképezési szakközlöny került a kezébe, a melynek egyik czikke azal foglalkozik, hogy vajon a fényképezés művészet-e vagy sem. Ő nem akar ennek a vitatásába bocsátkozni, de meg van róla győződve, hogy a szakmához a művészetnek is köze van, s ahajja is, hogy a fényképezés mindig legyenek tekintettel a művészi szellemre. A mi pedig egy fényképezési szakkiskola felállítását illeti, mindent el fog követni, a mi a fényképezését föllendítését előmozdítja. (Eljenzés.) A miniszter ezután behatóan megtekintette a kiállítást, melyen a műkedvelők közül különösen gróf Esterházy Mihály, Josipovich Géza és Kunwald Czézár fővelélei keltenek méltó föltűnés. A szakfényképezés közal Hollenszer László Wlassics miniszter nejeinek két szép kiviteli arcképet állította ki, s a többiek közt Koszmann Gusztáv, Friderik Béla és Braun Henrik, stb. szépen sikerült munkái emelik a kiállítás érdekességét. A miniszter félóra ny szemle után meglegedését fejezte ki, távozott a kiállítástól.

Háboru. Ez a tavasz is meghozta a maga háboruját, mint a mult tavasz török és görög közt. Amerika Egyesült-Államai és Spanyolország hadi lábon állnak már Kuba szigete miatt. A hadüzenet ugyan még nem történt meg e pillanatig, de el nem maradhat. Az Egyesült-Államok kongresszusa kimondta, hogy Kuba szigetet függetlennek tekintik, onnan tehát a spanyol kormány vigye el minden katonáját. E határozat érvényesítésére pedig följajánlotta Mac Kinley elnöknek az összes hadi erőt. Az elnök rögtön, április 20-ikán szentesítette a határozatot, közölte azt Barnabé washingtoni követel, Woodford madridi amerikai követnek is megátvitározta. Ezek a követek április 21-ikén már el is hagyták székhelyüket. Ez a diplomáciai összeköttetés megszakítása. A kongresszus határozatában a spanyol kormány is megkapta ultimátum alakjában. Az amerikai kormány a választás határidejűl szombat éjjelt (washingtoni idő szerint) vagy pedig madridi idő szerint vasárnap reggel 5 óra 23 perczet tűzte ki. Hogy a spanyol kormány az amerikai követeléseknek eleget tenne, arról szó sincs. Kubát, amerikai régi hatalmának utolsó maradványát oda nem adja, hanem megvárja érte.

Az új országház falfestményei. Az új országházban most a belső berendezés munkája foly, többek közt a falak és mennyezetek díszítése, márványozása. A folyosók fali képei egy részének elkészítését Vajda Zsigmond fiatal festőművészre bízták. A főrendiházat a képviselőházal összekötő folyosó freskóit festi s ide több magános alak mellé még hat nagyobb történelmi kép is szükséges. A váz-

latokat a napokban nézte meg az építő bizottság. Ez a képsorozat a magyar regevilág jelenetiből vett következő képeket ábrázolja: «A csodakard átadása», «Buda halála», «Emese álma», «A hadak útja», «A csodaszarvas», «Hunor és Magor». A hat nagy képről a bizottság elismerte fejezte ki a művészeknek és a kivitellel is megbízta. Vajda Zsigmond ezenkívül 20 sarok alakról készített vázlatot. Négy főalak Attilát, Budát, Árpádot és Csabát ábrázolja.

«Ludas Matyi» szerzőjének emlékezete. Fazekas Mihálynak, a józsi vig elbeszélő költemény, az egykor oly népszerű «Ludas Matyi» szerzőjének emléktáblát állított Debreczenben a Csokonai-kör. Azt a házat jelölték meg vele, mely Fazekas Mihály egykori lakása helyén épült, a piacz-utczában. A ház most az ipar és kereskedelmi banké. Az emléktáblát Tóth András debreczeni születésű szobrász készítette. A márványtáblát barokk-keret környezi s hat bronzdombormű ékesíti, valamennyi egy-egy jelenet «Ludas Matyiból». A tábla fölírása ez:

Itt állott az a ház, melyben Ludas Matyi hírneves szerzője Fazekas Mihály élt s meghalt. 1776—1828.

Emlékezetre emelte a Csokonai-kör 1898. Az ünnepélyt Széll Farkas, kir. táblai bíró és történetíró, a Csokonai-kör elnöke nyitotta meg, Géressy Kálmán emlékbeszédet mondott, Benedek János dr. pedig elszavolta az alkalomra írott ódáját. Végül Sesztina Lajos, a háztulajdonos bank elnökigazgatója rövid beszédében átvette az emléktáblát megörzés és gondozás végett.

Eljegyzés. Ries Ferencz temesvári főgimnáziumi tanár eljegyezte néhai König Lajos takarékpénztári főpénztárnok leányát, Etelkát, Budapestben.

*A villamossal való kivégzés. 1890 óta az Egyesült-Államokban a haldra ítél embereket villamos géppel végeztek ki. A new-yorki állami fogházak felügyelője, ki a legtöbb kivégzésnél mint tanu jelen szokott lenni, a halálbüntetés ezen nemu sokkal kegyetlenebbnek mondja, mint a közt általí kivégzetést. Mig 2000 kötélt általi kivégzetésnél legfeljebb kétszer áll be az az eset, hogy az elítélten a kivégzés szomorú végrehajtását újból kell megkezdeni, a villamos áramlat rendszeren csak a harmadik vagy negyedik érintés után öli meg az embert.

Az «Anker» élet- és járadék-biztosító társaság Bécsben április 14-én tartotta XXXIX. rendes közgyűlést gróf Falkenhayn Ferencz ur 6 nagyméltóságú elnöklése alatt. Mint a számadási jelentésből kitűnik, az 1897. évben 10,208 ajánlat nyújtott be 24,656,786 frt 41 kr. tőkére és 17,807 frt 47 kr. járadékra és 7923 szerződés 19,020,346 frt 16 kr. tőkére és 15,392 frt 35 kr. járadékra létesített. Az év végén 84,717 biztosítási szerződés 239,750,553 frt 32 kr. tőkével és 117,221 frt 63 kr. járadékkal. Az 1897. évben halálesetekért, visszavásárlásokért életési- és járadék-biztosításokért 1,221,247 frt 75 kr., a nyereségyrészesüléssel kötött haláleseti biztosítások osztalék alapjaiból 1,973,817 forint 39 kr., a nem garantizott túlélesi csoportok alapjaiból 1,416,811 forint 35 kr. összesen 5,011,876 forint 49 kr. fizetett, míg a tartalékok szabályszerű emelésére fordított 6,092,895 frt 66 kr. A biztosítottak előnye kitűnik abból, hogy a nem garantizott túlélesi csoportok tagjai évi részletekben befizetel 780,037 frt 69 kr. betétért 1,416,811 frt 35 krt, a garantizott túlélesi csoportok tagjai a biztosított összegben kívül a garantizott tőke 13% át kapták, míg az A) osztalékterv szerint halálesetre biztosítottak az évi díjnak 25%-át, a B) osztalékterv szerint (emelkedő osztalék) biztosítottak az évi díj 9, illetve 12%-át kapták nyereségyrészesüléssel gyanánt. A biztosítási vagyon a számadási jelentés szerint a díjtartalékokból (biztosítási alap) 54,683,190 frt 52 kr. összegben, továbbá a részvénytőkéből 1,000,000 frt és a tőketartalék, külön-tartalék és az 1897. évi nyereségből áttutal 3,144,053 frt 40 kr., összesen 58,227,243 frt 92 kr. összegből áll. A társaság összes vagyona 61,930,327 frt 28 kr. A részvényesek között osztalék és felülosztalék gyanánt 200,000 forint osztalék ki; a nyereségyrészesüléssel biztosítottak osztalékajaja és a garantizott túlélesi csoportok javára 100,000 forint utaltatik és a rendkívüli tartalékok emelésére 150,000 forint forlittatik. Az 1897. évben a nyereségyrészesüléssel biztosítottaknak és a felosztásra kerülő garantizott túlélesi csoportok tagjainak nyereségyrészesüléssel gyanánt 324,785 forint 63 krajczár fizetett ki. Ő felvége uralkodói jubileuma alkalmából 10,000 forint a tisztviselők és szolgák nem nyugdíjkepes övezget és árvái segélyezésére létesítendő alap javára adományoztatik. Az igazgatótanácsból kilépő gróf Zichy Jenő ur 6 nagyméltóság az igazgatótanács tagjává ismét megválasztott. Az 1897. évi szelvény folyó hó 15-től kezdve 100 forinttal váltatik be a társaság pénztáránál.

A Triesti Általános Biztosító-Társaság (Assicurazioni Generali) l. é. április hó 12-én tartott 66-ik közgyűlésen terjesztette be az 1897. évi mérlegét. Az előtűnk fekvő évi jelentésből látjuk, hogy az 1897. december 31-én érvényben volt élelbitzítási tőkeösszegek 410,815,677 korona 60 fillért tettek ki és az év folyamán bevett díjak 17,282,135 korona 40 fill-

lére rúgtak. Az életbiztosítási osztály díjtartaléka 8,225,896 korona 36 fillérel 106,055,417 korona 10 fillérel emelkedett.

A tűz- és szállítvány-biztosítási ágakban a díj- és illetékbevétel 26,059,779 korona 92 fillér volt, miből 11,054,256 korona 32 fillér viszontbiztosításra fordított.

Károkkért a társaság 1897-ben 24,466,461 korona 76 fillért folyósított. Ehhez hozzáadva az előbbi években teljesített kártérítéseket a társaság alapítása óta károk fejében 606,962,236 korona 46 fillérnyi igen tekintélyes összeget fizetett ki.

A nyereség tartalékok közül, melyek összesen 14,769,224 korona 48 fillérel rúgnak, különösen kiemelendők: az alapszabályozási nyereségtartalék, mely 5,250,000 koronát tesz ki, az értékpapírok árfolyamigadozására alakított tartalék, mely az 1,560,000 korona külön tartalék, ugy szintén az évi nyereségből kihatott 44,315 korona 04 fillérel 9,359,224 korona 48 fillérel emeltetett fel, hogy az most az 1897. évi december 31-én meglévő értékének éppen 10%-ának felel meg, továbbá felemeltendő még a 160,000 koronára rugó kétes követelések tartaléka.

A társaság összes tartalékjai az alapjai, melyek első rangú értékekben vannak elhelyezve, az ideai ártalások folytán 132,348,020 korona 60 fillérről 143,645,142 korona 28 fillérré emelkedtek, melyek következőképen vannak elhelyezve:

HALÁLOZÁSOK.

Alapi SALAMON TÓDOR, volt képviselő, szabolcsi nagybirtokos, elhunyt a tengermentéken, Lovránban, honnan holttestét hazaszállították Birtokára, Tuzsérba. Csaknem az egész országban ismerték az előkelő modorn, erőteljes öreg urat, a magyar uritársaságok tiszteltreméltó alakját.

Elhunyt még a közlebbi napokban: LIZSA SÁNDOR, honvédezeres, a gyalai 2-ik honvédegyezred parancsnoka, Budapesten. Az elhunyt katonatiszt szolgálatát még az egykori híres Don Miguel-erzében kezdte meg. Részt vett a cuszozai csatában is, később a honvédséghez helyezték át, s évek során keresztül parancsörtszítje volt József főhercegnek. Legutóbb a gyalai honvédezerd parancsnokává nevezték s kiváló képességeit Vilmos német császári is elismerésben részesítette a múlt év nyarán lefolyt hadgyakorlatok alkalmával, midőn a porosz vörös sarsendell tüntette ki.

Henneberg selyem

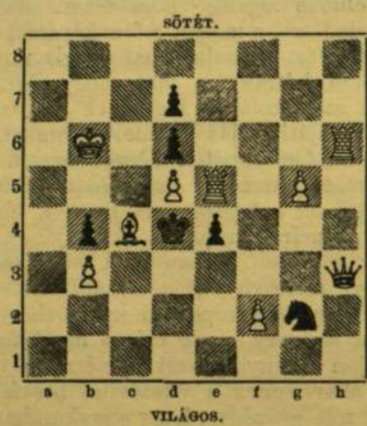
csak akkor valódi ha közvetlen gyárainból rendelik

a páncevoai állami polgári és felső kereskedelmi iskola tanára, 40-ik évében, Budapesten. — Ifj. MÁRK FERENCZ, joghallgató, életének 19-ik évében, Mező-Csáthón. — SZLUBEK GUSZTÁV, 80 éves korában, Pozsonyban. Ő alapította a pozsonyi önkéntes tűzoltó egyesületet, melynek harminc évig alelnöke is volt. — POLÁNY MÁRTON, földbírtokos Esztergomban, 61 esztendő. — KNIESZNER ARNOLD, városi képviselő és egyházközségi tanácsos, 73 éves, Szepes-Szombaton. — KOHN SÁNDOR, régi honvéd, a salgó-tarjani kőszénbánya részvénytársaság nyug. altisztje.

Özv. HEGEDŰS JÓZSEFNÉ szül. Pintér Erzsébet, életének 91-ik évében, Miskolcson. — BENKE MÁRIA asszony, 83 éves korában, Budapesten. — Özv. SZÁMMER ALAJOSNÉ, szül. Ambrus Rozália, 66 éves korában, Szabadkán. — Dr. SZILVÁSSY JÁNOSNÉ, szül. Schweickhardt-Weisskirch báróné, dr. Szilvássy Borsóki fűrdőorvos neje, 54 éves, Borszéken. — BLASKÓ JÁNOS, tanító neje, szül. Pap Julianna, 30 éves, Kun-Félegyházán. — GENESZKY ISTVÁNNÉ, szül. Buzinkay Katalin, 57 éves, Munkácsán. — SCHWEND IMRÉNÉ, szül. Bauer Anna, postae és táviróirok neje, 40 éves korában, Budapesten. — HONTHY ISTVÁNNÉ, szül. Kovács Ilonka, pécsi hírlapíró neje, 35 éves korában, Pécsen.

SAKKJÁTÉK.

2057. számú feladvány. Jaspersen J.-től.

Világos indul s a harmadik lépésre matot mond.

A 2044. számú feladvány megfejtése. Laws B. G.-től.

Table with chess solutions. Columns: Világos, Sötét, a, b, c, d, e, f, g, h. Rows: 1. Vb3-g2, Kc4-f5; 2. Vg2-g6, Kf5-g6; 3. Hf3-h4 mat.

Helyesen fejtették meg: Budapesten: K. J. és F. H. — Andorfi S. — Kovács J. — Grünben: Kovács Ferencz. — Keszeméni: Balogh Á. — Zsuzsán: Ronga Károly. — Sarkadon: Nuszkek Sándor. — A pesti sakk-kör.

Hibajavítás: A múlt heti 2056. sz. feladványban h3-ön fekete futár áll.

Szerkesztői mondanivalók.

Jassy. L. F. A kérdőzött czérra a kolozsvári vagy az aradi erélye muzeumot ajánlhatjuk. N. Váradi. Régi előfizető. A képhez a szöveget még nem kaptuk meg. Egy szakember írja, s úgy hiszszük, sürgetésünkre a jövő hét folytatn már elkészíti. Hegyes völgyes. Maros partján. Nagy távolság. Egyszer voltam. A három első a közölhetők közé soroztuk. Szeretsz-e még. Áldjon meg az isten. Közölhetők, csak az előbbinek második versszakát kellene kijavítani. Nem közölhetők: Feltűnési riszketeg. Szatira volna, de kissé erőtlén. — Holdfé. Már a czíme is hibás; magyar ember holdas éjt mond nem holdéjt. Másik különben is a kis vers nem sokat érő kísérlet. — Szeretelmű, Ibtályhoz. Tanácsunk csak az lehet: ne foglalkozzunk verszállal, mert nincs hozzá tehetsége. — Falun. — Mikor megláttalak. — Szózat. — Atom és való. — Búcszó. — Napisugár bosszúja. — Bíró uram. — Házad cigány. — Hess el innen. — Ha őt láttam. — Búsan szél. — Hídeg ősi szél futyul. — Lehullott a. — Daru. — Csendes. — Szegény va-

gyok. — Vágy. — Énlék. — Ifjuságom. — Az ifjú tengerész. Alakra és tartalomra egyaránt gyöngye. — Hűs. Nagyon erőteljes, döcögős, zakatoló.

KÉPTALÁNY.

A 'Vasárnapi Ujság' 13-ik számában közölt képtalány megfejtése: Az embereket csak akkor tartjuk értelmesebbnek, ha egy nézetben vannak velünk.

Felolós szerkesztő: Nagy Miklós. (L. Egyetem-tér 6. szám.)

'EGYETÉRTÉS'

POLITIKAI NAPILAP.

Csávolszky Lajos, 1898. XXXII. évfolyam. Kossuth Ferenc, felolós szerkesztő, 1898. XXXII. évfolyam. főszerkesztő.

Az Egyetértés nem dolgozik a hatásvadászat olcsó eszközeivel, hogy magának egyszerre, tömegesen csakhamar újra elmaradót, új előfizetőket szerezzen, hanem mindenkor kellő színvonalon álló közleményei, gyors, pontos és minden tekintetben megbízható tudósításai által iparkodik régi, jó hírnevét mint hazánk legelső napilapja állandóan fenntartani, hogy ez uton ne csak régi előfizetői kapcsolja állandóan magához, hanem közönségét új hódítások által évről-évre maradvánosan meg is szaporítsa.

Hogy ezt a célt elérjük, erre nézve legnagyobb támaszunk a lap nagy terjedelme. Az Egyetértés egyetlen egy oldalán majdnem annyi betűt képes közölni, mint a kisebb lapok három egész oldalán s így az Egyetértés egy rendez 3 oldalos lapja sunyi közleményt tartalmaz, mintha a kisebb apok 24 oldalon jelennek meg, a mi azonban csak innepnapokon történik. Innenkor az Egyetértés 12-20, illetőleg a kisebb alakban száma 36-40 oldalnyi terjedelmű. Csakis a lap ily nagy méretei teszik lehetővé, hogy az Egyetértés mindenről oly bő és részletes tudósításokat közölhet, a melyeket egy más lap sem nyújthat közönségének. Így általános ismeretes, hogy az Egyetértés országgyűlési tudósításai e nemből a legteljesebbek, nemcsak a tudósítások kimerítő volta folytán, hanem annál a tárgyilagosságnál és részrehajlatlanságánál fogva is, mely e tudósítások minden pártérkezeti olvasó előtt is ártatlanságot tesz. Egy másik nagy erőssége a lapnak rendkívül bő társas- és regényrovata. Az Egyetértés állandóan két kitérő regényt közöl egyszerre, részint eredeti, részint a modern világirodalom remekeiből válogatva előrangú műfordítók fordításában. Az egy év alatt közölt regények 400-500 nyomtatott ívre, vagyis 40-50 rendez regénykötetre rúgnak. Így 40-50 kötet regény ből a legálább ugyanannyi forint. Ha most még tekintetbe vesszük az Egyetértésnek mindenkor közöltek kitérő tudósításai és előrangú publicistikák által írott vesztőkönyveket és egyéb politikai közleményeit, bő hírvonalat, eredeti táviratokat az ország és a világ minden részében levő saját levelezőtől, továbbá a vasárnapokint megjelenő s egy-egy szaklapot pótló 'Irodalom', 'Tanügy' és 'Mezőgazdaság' című országos híri rovatokat s végül az Egyetértés legjobban informált közgazdasági, ipari és mezőgazdasági rovatát és megkülönböztetett tudósításait, bátran mondhatjuk, hogy az Egyetértés a hazai sajtónak egyetlen organuma, mely az intelligens közönség minden osztályának igényeit a legteljesebb mértékben kielégíteni képes. Mindezen előnyök dacára az Egyetértés előfizetési ára a legmérsékeltőbb: 785

Egész évre 20 frt - Fél évre 10 - Negyed évre 5 - Egy óra 1 + 80

Előfizetések legzélszerűben postantárványon az Egyetértés kiadóhivatalához Budapest, pappnevde-utca 8. intézendők.

Bőr- és szépségápolás szakorvosa med. univ. Dr. Révész Benő Budapest, Kerepesi-ut 63. sz. I. em. 24 évi gyakorlat, a berlini és bécsi kórházakban szerzett tapasztalatai alapján, gyorsan és alaposan gyógyítja az összes bőr-, ideg és neml bajokat. Szépségi hibákat, szeplőt, anyafolt, pattanás, szemölcs, ránc, fagyos vértágok, hajkorpá, hajhullás, sebek, szakszerű tanácsokkal szolgál az arcz és kéz szépségéért. Feltűnő eredménnyel gyógyítja a ülkos betegségek név alatt ismert összes férf-, női bajokat s azok következményeit. Rendel: délelőtti 8-12, d. n. 3-5 és este 7-8 óráig. Levelekre azonnal válaszol. Kívánatra gyógyszerrel is gondoskodik. Mindenkor mély diszkrétció.

fekete, fehér és színes 45 krtól 14 frt 65 krajczárjig méterenként — sima, csikos, kockázott, mintázott és damaszt stb. (mintegy 240 különböző fajta és 2000 különböző szín és arnyalatban stb). Ruhák s blousokra agyárdó! Privát fogyasztóknak postabé, vámmentesen és házhoz szállítva. Minták postafordultával. Magyar levelezés. — Svájcba kétszeres levélbélyeg ragasztandó. HENNEBERG G. selyemgyárai, Zürichben (cs. és kir. udvari szállító).

CHOCOLAT MENIER

A világ legnagyobb gyára. 50,000 kilo. Naponkénti eladás

Szépség és egészség. Korunk főnyavalyája az idegesség és vértelenség, melyből számtalan kör származik. Kinek van szeplője? Erekek mennek Carisbadba hogy rossz gyomrúkat kinyerjék és újra jól emésztéssel kezdjék az ételt megemésztést segítő és gyomrot rövid időn köléletesen helyreállítsa. Szépség és egészség. Kapható Budapesten: 7480 Török József gyógyszer. uránál és minden magyarorsz. gyógyszerertárban.

A már 40 év óta dicsőretreméltólag ismert, a m. kir. egészségügyi hatóság által jónak talált és engedélyezett

dr. SPITZER-féle arcztisztító kenőcs bőrszépítő szappan Budapest, Király-utca 12. sz. Török J. gyógyszerertára.

A kaukázusi nők világhírű szépsége

nyonykivonatból készült nem tartalmaz sem kendőző, sem zsiranyagot és a bőrt állandóan tejsavval fehéren és fenyeletlenül tartja. A mi eddigelé semmi más szépségősszer által nem volt elérhető. Ezen okból nyertünk az egészségügyi bizottság hírlapja alapján az os. és kir. szabadalmi! Ezen Crème kistárolag felharsog és gyöngyözéssel nyer.

Vidékre széjjelküldi a Főraktáros, LAOHMANN F. cs. és kir. szabadalom-tulajdonos, Prag, Weinberg 785 b. Főraktár Budapesten: Török J. gyógyszerertára, Király-utca 12. szám. gyógyszerertár a 'Márcz'hoz Váci-körút 17. szám. 7348

A női szépség. Cornélia-Arczkenőcs. (törvény által védve), 7588 mely az arcznak úde, meglepően tiszta fiatalos szint kölcsönöz, a mit semmi más szerrel elérni nem lehet, kitérő szer: májfoltok, szeplők, pattanások, pörpensek (Mitesser), túlvörös arcz és a bőr minden tisztatlansága ellen, a sárga vagy barna arczbőrt vakító fehérré teszi. Egy kis tégely ára: 1 korona. — Egy nagy tégely ára: 2 korona. Ezen közkedvelt szer kapható: LESZKOVÁCZ MILETA 'KORONA' című gyógyszerertárában Ó-Verbászon (Bácska). Pósta! megrendeléseknél finom pouderek, szappanok és illatszerek hozzácsomagolásra ajánlatnak. Visszonteladók kerestetnek. Főraktár Budapesten: Dr. Egger Leó gyógyszerertárban, Váci-körút 17.

Brünni posztó, díval-szövetek és maradékok

CZERNY-féle TANNINGENE hajfestőszer a legjobb, kipróbáltan ártalmatlan haj- és szakál- valamint szemöldökfestőre, melyek a leggyorsabb módon, már egyszeri használatnál is egész biztosan visszanyerik azon kifogástalan, fényes szőke, barna vagy fekete természetes színt, a melylyel megőszülés előtt bírtak s mely sem szappannal való mosással, sem a gőzfürdő en mos m-m lakul. Ára 2 frt 50 kr. Turvényesen védett, lelkiismeretesen megvizsgált és alól minőségben kapható Anton J. Czerny cezgnél, Bécs, XVII., Carl Ludwigstrasse 8 (szajt házában). Székküldés postai utasítással. Prospektus ingyen és bérmentve. Raktár a nagybók gyógyszerertárakban és illatszertárakban. 7651 Vezérkérviselés és magyarországi főraktár: Budapesten TÖRÖK JOZSEF gyógyszerertárban.

SCHWARCZ MÓR cs. és kir. szab. 7659 finom szövetek és gyapjú-árúk gyári raktára

Zwittau Norvaország Széltalán előismeri irat. Székküldés utasítással. Meg nem felelő árú visszavételnek. Minták, melyekből rendelés nem történik, visszaküldendők.

Tengerről tengerre

terjed a Van Houten kakao híre és aligha van ország e világon, hol ezt a gyártmányt nem ismerik. A jó készítmény utat tör magának és épen a Van Houten kakaonál ismeri meg gyorsan az inyenc e gyártmányt az a tulajdonságát, a mely a Van Houten kakaot olyan híressé teszi. Hogy könnyen oldódik és emészthető, hogy nagyon kitűnő ízű, az egy sajátos készítői mód eredménye és ennek köszönhető, hogy a Van Houten kakao a kakaoból teljes tápláló erejét megtartja. Van Houten kakao pompás frissítő ital, mely a mellett, hogy mindig jól esik, kedvezően befolyásolja az emberi kedélyt a nélkül, hogy mint a kávé, vagy tea az idegekre károsan hatna. 7674

Szeplő! májfolt, pörpensek, bőrhámlás, bőrtakák, foltos tünnek a Raditz-féle Mirtus-öröme által, azonnal finomított kézi ércerével 1 frt. 3 kiállítási kitüntetés

LOHSE-féle LILIAM-RIZSPOR rendkívül finom, bársonyszerű, tömöttebb és takarékosabb valameennyi Poudre de riz és zsíros rizspornál, a bőrhöz kitérően s láthatatlanul tapad. Ugy nappalra mint este. Fehér és rózsaszinben szőkék számára, sárga (rachel) barnák számára; doboza 2 frt. 7069 Vételnél mindenkor a teljes czégre kell figyelni: GUSTAV LOHSE BERLIN, 45. Jägerstrasse 46. kir. udvari illatszerezés. Kapható Ausztria-Magyarország valameennyi előbbkelő gyógyszerertára és illatszerezésében.

Legjobb és leghírevertebb pipere hőlgyörp: a La VELOUTINE 6959 Különleges Rizpor BISMUTTAL VEGETIVE CH. FAY, ILLATSZERÉSZ. PARIS - 9, rue de la Paix, 9 - PARIS.

A „Very Well“ kerékpárgyarak csak elsőosztályú kérekszekrényekkel gyártanak a legjobb anyagból. Eladás ténylegesen jóállás mellett. Raktár Budapeston Blan Józsefné. Terék-kört 23. - 3 szobán Baumann L-nél VI. 2. Millergasse 8/F. Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Üdvös tanács. Köhögésnél, rekedtségűnél, a torok és légzési szervek működési zavaránál Egger biztos hatánu MELLPASTILLAI veendő. (1 doboz 50 kr. és 1 frt. Próbadoz 25 kr.) A gyomor rendetlen működésénél radikális hatásúak bizonyultak 7230 Egger Szóda-Pasztillái. (1 doboz 30 kr.) Mindkét szer kapható minden gyógyszerárban. - Fő- és szétköldeési raktár Magyarországon: „Nador“ gyógyszerár Budapest, Váci-kört 17. sz.

Vérszegények és lábadozók rással igyanak.

Serravallo Chinabort 1/2 liter ára 1 frt. 20 kr. 1/4 liter ára 1 frt. 20 kr.

Készít Serravallo gyógyszerész Triestben. Pempis is a miéti a gyermek is igen szívosan isznak Sokszor kimentették. Minden gyógyszerárban haszn.

Tessék kísérletet tenni és meg fog győződni, hogy patkányok és pókok kártárad minden körülmény közt legveszélyesebb a László József gyógyszerész által feltalált

patkány pusztító-szer. Bámulatos hatását és biztos sikerét észrevesz minden nyilatkozat bizonyítja.

Az 1 doboznak 1 frt. 6 doboznak 5 frt. használati utasításokkal. Kapható: LÁSZLÓ JÓZSEF gyógyszerésznél

Moros-Ujvár (Erdély). 7458 Budapesti főraktár: Egger-féle gyógyszerár a „Nadorhoz“ Váci-kört 17.

A különbség, mely a Christy, boncztani kerékpárnyereg

tekintetében más nyereghez viszonyítva fennáll, a Christy-nyeregnek a hygiene követelményeinek megfelelő helyes szerkezetéről van feltételezve. Az orvosok a Christy-nyeret ajánlják.

Minden kerékpárra rülleszthető. Minden finomabb kerékpár kereskedésben kapható. Egyike a másfajta nyergeknek. Tessék a Christy névre figyelni. Brostöröket ingyen küld: Christy Saddle Co., Hamburg. Pichhuben 5. 7682

MATTONI FÉLE ERZSÉ-SÓSFÜRDŐ BET BUDAPEST-KELENFÖLD

Idény május 1-től szept. végéig. Késérő források. Ivó és fürdőgyógyimód. A gyógyhely fürdői, esetleg ivótorrasai kitűnő eredménnyel alkalmazhatók: 1. Bármínó okok folytán keletkezett lobos izmianyomoknál. 2. Női bajoknál, különösen metritis chronicusnál; méh körüli és hashártyalob után visszamaradt izdámányoknál; a méhnek helyzetváltozások, nemkülönbé daganatok által előidézett izgatottsági tüneteknél; hurutos állapotok és tisztulási zavaroknál stb. 3. Az alhasi szervek bántalmainál: májbajok, szokványos székrekedés, stb. Zeirkóránál. 5. Közvényűnél, stb.

PÜRDŐ-ORVOS: Dr. BRUCK JAKAB, az orsz. közegészségi tanács r. k. tagja.

Egészséges felvívés, fél órán át a fővárosnál, kényelmes lakások, jó vendéglő, sene, kád-és márványfürdők, különféle szanzkésztőlekekkel. - Rendes társasági-közelkedés.

A koszik állomási helye: Ferencz József-ter, a régi Lloyd-épület előtt.

A gyógyhelyre vonatkozó bővebb felvilágosításal szívesen szolgál Mattoni és Wille Budapest. 7125

Anyák! 7688 A ki (eskör-és más górosok) Epilepsiában ideges állapotokban szenved, kórtan arról szólni fülteket. Kivánatra ingyen és bérmentve megküldi a Schwann-Apothek, Frankfurt a. M.

Billige Briefmarken. Preisliste gratis sendet August Marhe, Bremen. 7629

Hirdetések felvételnek a kiadó-hivatalban, Budapest, IV. Egyetem-utca 4.

Legyen nyugodt, mert feltalálattott a legjobb szer, a kitérítést és a nyirokát NERVIN, mely a leghatékonyabb bizonyított rhusma köcsvény, emz, szent-és denzitás, szagpátás, szürös és daganatok ellen. Rendkívül hatása meglopó. Ára 80 kr. Egred. Készítők: Eberly-Béla gyógyszerész, Szabad-állomán (Pestm.) Könczák József, József Nagy Krištof és „Nador“ gyógrár. Molnár és Moser drogeria.

BEM és PETŐFI Nagy körkép a szabadságharczról Festette: Vágó, Styka, Spányi. 7620 Látható reggel 9 órától. Este villamos fényvel. Aréna-út 70. Városliget. - Belépődíj 50 kr.

Lesóványodára s egyidejűleg az egészségi erősítésére 2 hónapig vedd a dr. Blyn s dr. Duchesne-Duparo klin. tanár, beültetrend lovagja - megfigyelése után Boisson gyógyász. által készített „per-asa-pilula“ veszteléseivel előállított növ. készítmény. Egy 3 frtos nemzetközi posta-utalvány küldésével bérn. szállít egy palacszkát: M. RATE, 100 rue Montmartre, Paris. Budapest kapható: Tócsák József gyógyszerésznél, király-utca 12. szám. 7503

Szemölcs-irtó (Warzen-Entferner), a legjobb és legbiztosabb szer kézen levő szemölcsök eltávolítására, naponta 2-3-szor az üvegen foglalt tvegbot segítségével megmedvesítendő; néhány napi használat után a szemölcsök lehullanak. Egy szép fátokban foglalt tveg ára 1 frt 20 kr., a melynek segítségével 5-6 nap alatt minden tyukszemet gyökerestől ki lehet venni. 1 üveg használati utasítással 50 kr. Tyukszem-irtó, a melynek segítségével 5-6 nap alatt minden tyukszemet gyökerestől ki lehet venni. 1 üveg használati utasítással 50 kr. AMON GYULA, gyógyszerész Pozsonyban 7576 Frigyes Főherceg-utca 19 sz. alatt.

Kossuth Lajos-utca 12. szám, (a nemzeti casinóval szemben). Ajánlja métermét mindennemű fővételre legu-nyobb formátumig. Külön műsorszorító osztály. Heliogravure, Autotypia, Fototypia, Fénynyomat. Telefon összeköttetés. 7544

Jod-forrás Hall fürdőhely. Felső-Ausztriában. A kontinens legerősebb Jod-forrása görvűly és azon általános és különleges kör ellen, a melynél a jód fontos gyógyhatást képez. Kitűnő fürdőberendezések (Fürdő-és ivókúra, begyógyulások, belégzés, massage, kefyr). Igen kedvező klimatikus viszonyok. Vasutállomás, Utrány Linz a D. vagy Steyr-on át. Idény május 15-től szeptember 30-ig. 7604 (Fürdők május 1-től-15-ig is szolgálnak). Kimerítő prospectusok többféle nyelveken a fürdő-gondnoksgáttól Bad Hall-ban kérendők.

A NAGY KRACH! New-York és London az európai szárazföldet sem kímélték meg s egy nagy existenciájú inditásra érte magát egész készletét - a munkadíj csekély megtérítése mellett - elajándékozi. En gyogyok felhalmozása ezen megbízást közzölni. En tehát minden embernek adom sz alatt felsorolt tárgyakat pusztán 6 frt 60 kr. megtérítése mellett és pedig:

- 6 drb legfin. asztalkézt valang. pengével.
6 * amor. szab. ezüst pillák egy drból.
6 * * * * * gyökannal.
12 * * * * * kávékanalat.
1 * * * * * levestörőkanál
1 * * * * * tejmérőkanalat.
2 * * * * * tojástartót.
2 * * * * * angol Victoriatálcazt.
2 * * * * * pompás asztali-gyortartót.
1 * * * * * teaszűrőt.
1 * * * * * legfinomabb orzkorszórt.
e 44 drb összesen csak 6 frt 60 kr.
A fenti 44 tárgy ezeltől 40 ftrba került és most ezen minimális árért 6 forint 60 krajczárért kapható. Az amerikai szab. ezüst egy teljesen fehér fém, mely ezüst színt 25 éven át megtartja, mért is jóállás viallatik. Legjobb min. nyitkánál, hogy ezen hirdetés nem szélhámoság!

ezennel nyilvánosan közeletem magamat arra, hogy ha az áru nem felel meg, kifogás nélkül visszazáramlatom a pénzt. Senki se mulassza el a kedvező alkalmat, ezen remek garantiát megszerezni, a mely különösen ajánlatos házassági és alkalmi ajándéknál és jobb hástartások részére. 7595 Kapható csak HIRSCHBERG A-nál az egyesült amerikai szabad. ezüstárú gyár főképviseletégénél, Bécs, II., Rembrandtstrasse 19/7. Telefon 7114. Szétküldés a vidékre utánvéttel, vagy az összeg előleges beklüldése mellett. - Tisztító-por hozzá 10 kr. Csupán az itt látható ved-jegyvel valódi. (Egységnyi ár.) Kívárat az elismert leveleköl: Becses evészküldeményét megkaptam, melyvel nagyon meg vagyok elégedve és kérem meg egy olyan garnitúrát, 14 drb. amerik. szab. ezüstből után. küldeni. Bozovics, Kr.-Szörényen. 187. 896. Keresztos S. fészögábrát. Majorosy János, kanonok. *A küldeményt vettem, nagyon meg vagyok elégedve, kérek még egy küldeményt 6 frt 60 krért. Kolozsváz. Bánffy báró 6 ezüst. *Mégváltó gyógyszerár Puj, Erdély Hunyadmegye. Ha szereti gyermekét, használja a kitérítőnek elismert Kárpáti egészségi gyermek-tápkávélt. Kapható a legtöbb gyógyszerárban s minden nagyobb kereskedésben. 1 doboz ára 18 krajczár. Budapesti főraktár: 7533 EGGER-féle gyógyszerár a „Nadorhoz“.

ASSICURAZIONI GENERALI.

Table with financial data for ASSICURAZIONI GENERALI, including columns for KIADÁS (expenses) and BEVÉTEL (revenue) for 1897, categorized by insurance types like I. Kárbiztosítások and II. Életbiztosítások.

Table with financial data for ASSICURAZIONI GENERALI, including columns for VAGYON (assets) and TEHER (liabilities) for 1897, categorized by insurance types like I. Eredékes biztosítások and II. Pénzügyi hátrahagyások.

Table with financial data for ASSICURAZIONI GENERALI, including columns for VAGYON (assets) and TEHER (liabilities) for 1897, categorized by insurance types like I. Eredékes biztosítások and II. Pénzügyi hátrahagyások.

A cs. kir. szab. Assicurazioni Generali központi igazgatósága Triestben: Besso József, Besso M., Dr. Bozza Camillo, Dr. Levi J., gróf Papadopoli Miklós, Romanin-Jacur Manó, Segré V., Vivantet Fortuna. A vezérítők: Richetti Odón. HEGEDÜS SÁNDOR igaz.-tan., Magyarországi vezérigynökség: STEINHARDT, POOR. Az intézet hivatalos helyiségi Budapest, Dorottya-utca 10. sz. a az intézet saját házában.

